

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN KEŞFİ, EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ SORUNLARIN TESPİTİ VE ÜLKEMİZİN GELİŞİMİNE KATKI SAĞLAYACAK ETKİN İSTİHDAMLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA KURULAN (10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1 Kasım 2012 Perşembe

**ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLARIN KEŞFİ, EĞİTİMLERİYLE İLGİLİ SORUNLARIN TESPİTİ VE ÜLKEMİZİN
GELİŞİMİNE KATKI SAĞLAYACAK ETKİN İSTİHDAMLARININ SAĞLANMASI AMACIYLA KURULAN
(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

1 Kasım 2012 Perşembe

---0---

K O N U

Savfa

**Diğer ülkelerdeki üstün yetenekli çocukların eğitiminin değerlendirilmesi
hakkında bilgi verilmesi**

1:24

İÇİNDEKİLER

	<u>İl</u>	<u>Savfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:24
Fatma Nur SERTER	İstanbul	2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 13:14, 17
Mustafa ATAŞ	İstanbul	2:6, 20:21
Tülay SELAMOĞLU	Ankara	4, 15:16
Yüksel ÖZDEN	Muğla	4, 6:9
Hüseyin BÜRGE	İstanbul	5, 7, 8, 9, 10, 11, 18, 19
Ahmet Duran BULUT	Balıkesir	8, 10, 16:17, 19
Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY	Mardin	9, 11, 12:13
Temel COŞKUN	Yalova	10:12, 13, 14, 20, 22
Tuncay GÜN (Yasama Uzmanı)		10:12
Hülya GÜVEN	İzmir	14:15
Mehmet Emrehan HALICI	Ankara	17, 19:20, 24
Recep GÜRKAN	Edirne	17:18
Necati BİLGİÇ (Milli Eğitim Bakanlığı Grup Başkanı)		21, 23
Şirin ÜNAL	İstanbul	22
Korkut TÜRKYARAR (Yasama Uzmanı)		22, 23, 24
Mürüvvet BAYRAKTAR (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Uzmanı)		23
Aynur ORAL (Savcı)		23

Açılma Saati: 14.34

BİRİNCİ OTURUM

01 Kasım 2012 Perşembe

Açılma Saati: 14.34

BAŞKAN: Halide İNCEKARA (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ : Yüksel ÖZDEN (Muğla)

SÖZCÜ : Çiğdem Münevver ÖKTEN (Mersin)

KÂTİP : Temel COŞKUN (Yalova)

0

BAŞKAN – Değerli milletvekili arkadaşlarım, 2012'nin Nisan ayında 10 üyesi Adalet ve Kalkınma Partisi, 4 üyesi Cumhuriyet Halk Partisi, 2 üyesi Milliyetçi Hareket Partisi, 1 üyesi de Barış ve Demokrasi Partisinden oluşan komisyonumuzun bugün son toplantısını yapıyoruz.

Bu süreç içinde 30 kişi ve kurum temsilcisi dinlemiştir. Ankara dışında 12, Ankara içinde de 4 farklı kuruma ziyaret yapmışız. En son da çoğu arkadaşımızın katıldığı Almanya, Kore ve Yeni Zelanda ziyaretleriyle yurt dışı tecrübelerini yerinde görmek istedik.

Çok verimli, çok hoş bir çalışma süreci geçirdik. Gerçekten komisyonun her üyesinin komisyon çalışmalarına katkısı, verimliliği çok iyiydi. Bundan dolayı herkese çok çok teşekkür ediyorum.

Sanıyorum, önümüzdeki on beş gün içinde bugün tarafınıza verilecek olan taslağın da taslağı olan raporlarda, ben daha önce de belirtmişim, herkesin önerilerini rapora geçecek şekilde vermesini, Korkut Bey'e teslim etmesini, görüşlerini beyan etmesini rica ediyorum.

Bu arada, ayrıca komisyona katılan bu 30 tane temsilciden akademisyen olanlara da "Pratik uygulamada siz olsaydınız hemen neye başlarsınız?" diye birer mektup yazdık. Ona gelenleri de tekrar alacağız.

Bizim burada çıkaracağımız rapor akademik bir rapor değil yani tanımlar ve diğer detaylar sadece sonuç ve önerilerimizi beslemek için yazılmış kısımlar. Biz burada bir siyasi ve kamu otoritesinin tavrını belirleyecek yol işaretleri göstereceğiz, neler yapmaları gerektiğini, nasıl yapmaları gerektiğini ve mevcutta niye yapılmadıklarının tespitini rapora geçireceğiz. Yoksa, zaten akademisyenler kendi araştırmalarının detaylarını kendi eserlerinde, çalışmalarında veriyorlar.

En son bayramın 4'üncü günü gazetenin birinde komisyon çalışmalarının sonuçlarından birisi sürmanşet. Arkadaşlar biraz sonra getirirler. Eğer bunca gündemin yoğun olduğu, karmaşık olduğu bir süreçte, eğer bir komisyon çalışması gerçekten sürmanşet olmuşsa herkes kendisiyle övünebilir, aynanın karşısına geçip kendini tebrik edebilir, bir elinizle öbür elinizi tebrik edebilirsiniz. Gerçekten harikulade bir şeydir. Çünkü, bayramın 4'ncü günü, pazar günü sabah, bütün kamuyu yönetenler de siyaset yöneticileri de onlara baktılar ve bu çalışmanın bu komisyonların sonucunda olduğunu gördüler. O haber, tam bizim yaptığımızla örtüşür mü örtüşmez mi; onu bilmem ama farkındalık açısından bunu çok çok önemli buluyorum.

Bugün son toplantımızı yapacağız, hem arkadaşlarımız bize imzalamamız gereken birtakım şeyleri imzalatacaklar hem de üç komisyon raporunu sunacak ve sizlerin onayına verecek. Çok keyifli bir süreç olacağını düşünüyorum. Ben de merakla izliyorum.

Ben şunu söyleyebilirim: Bize anlatılan Kore ile gittiğimiz Kore'nin hiç alakası yoktu. Kore'nin bugünkü gelişmişliğini, bugünkü rakamlarını bize hep üstün yetenekli çocukların eğitimine bağlayarak anlattılar sırrıydı, mucizesiydi diye. Adamlar bize güldü: "Haydi be, daha bu çocuklar okulları bile bitirmedi."

İkincisi, tabii kayıtlara geçiyor -hoş mudur bilmiyorum, gördüğümüz şeyler sadece, biz bilimsel olarak söylüyoruz yoksa bizim işimiz değil başka ülkelerin neler yaptığı, neler ettiği - ben oradaki fen liselerinin durumunu gördükten sonra gelip bizim fen liselerine "Kusura bakmayın." falan demek geldi içimden.

Bir ülke kendini bu kadar mı güzel sunar? İşte bütün arkadaşlar burada, gördük orada ve hep gözümüz fal taşı gibi açıldı. Beklediğimiz, daha önce gidenlerin rapor ettiği ve her şeyi bağladığı bir Kore'yle, gittiğimizde neredeyse ilköğretimde üstün yetenekli çocukların eğitimini hafta sonu kursları ve paralı kurslarla götürülen bir yer gördük. Yani, şöyle, çok net anlatıyor: "Hafta sonu okullar doludur bizde, yeterli olmayan çocuklara kurs açarız." Onlar yeterliliği aşan çocuklara kurs açmış. Çocuklar orada bize çok itiraz ettiler,

dediler ki: “Bizi bir sınıftan alıyorlar bir sınıfa getiriyorlar, biz doğa görmüyoruz, biz dışarı görmüyoruz, biz uzay görmüyoruz.” Tabii, bu, çocukların üzerinde korkunç bir psikolojik baskı yapıyor.

Çok hoş, hepimizle paylaşmak istediğim bir şeyimiz oldu. O çocukların eğitildiği sınıfa girdim, “Çok yeteneklisiniz ya, bunu takdir ediyorum ve şimdi hemen bir kerede dünya haritasının üzerinde Türkiye’yi göstermenizi istiyorum.” dedim. Sonra, Türkiye'nin Kore geçmişini paylaştık kendileriyle çünkü onlar ileride Kore'nin kaderinde yer alacak çocuklar. Bir sınıfta 5 kişi gösterdi, bir sınıfta 3 kişi gösterdi. Onları önümüzdeki süreçte, büyükelçiliğimize de talimat verdik, inşallah, bir hafta İstanbul'da ağırlayacağım. Fakat, bu öyle bir yaygın hâle geldi ki orada, diğer bilmeyenler çok üzüldü, herkes Türkiye'nin haritadaki yerini bulmaya çalıştı. Sonra, öğretmenler “Bizim için de bir şeyler sorsanız, yapsanız da biz de gelsek.” dediler. Sanıyorum, arkadaşlarda da olan başka güzel bir şey, biz baktık ki, Kore’de öyle örnek alabileceğimiz çok bir şey bulamayınca biz kendimizi anlatalım bari dedik. O beğenmediğimiz yaptıklarımızı anlatmaya başlayınca şöyle oturdular, dediler ki: “Biz sizi örnek alalım bari.”

Gerçekten, bizde kâğıt üzerinde, şeklen her şey çok iyi, bunda hiç şey yok çünkü anlatında biz bile imrendik kendimize biz böyle miydik diye. Okul dersin okul, BİLSEM dersin BİLSEM. Ne istersen var ama olmayan da bir şey var.

Kanunun gerekçesini ben anlatayım: Gitmeden önce de tahmin ediyordum. Tabii, eyalet sistemiyle yönetilen, şehir millî eğitim müdürleri seçimle gelen bir ülkeden bahsediyoruz. Farklı farklı siyasi partilerin iktidar alanları olduğu zaman farklı görüşlerdeki, bir yerde bir millî eğitim müdürü, bir yerde bir millî eğitim müdürü; burada eğitimde teklifi sağlamak için böyle bir kanun çıkarmışlar yani merkezî bir eğitim sistemi yok. Merkezî bir eğitim sistemi olmayınca o bütünlüğü kanunla sağlamaya ihtiyaç... Hâlbuki bizim burada Bakanlar bir talimat verseler kanun gibi anında hayata geçer. Hep zaten bizdeki o irade boşluğunu biz görmemiştik. Bir talimatla harekete geçebilecek şeyleri orada onlar seçimle geldiği için çünkü bize bir kurumu –ismini söylememeyim burada- çok önemsetmişlerdi ya “Onu ziyaret edemezsek hiçbir yere gitmesek de olur.” falan demiştim ben, oradaki il müdürünün birisi dedi ki: “Ne onlar? Kim onlar? O bizim muamelemizi karşılayan bir yer.” Öğrendik, öyle değil.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Ayrı ayrı politikalar uyguluyorlar o zaman.

BAŞKAN – İşte kanunla tekletmişler onu çünkü Kore'nin bitmeyen, tükenmeyen bir Kuzey Kore rekabeti teklifi sağlıyor yani farklı da olsa şeyler.

Şimdi, arkadaşlar anlatacaklar, ben sadece o başlangıçtaki şeyleri paylaşayım istedim.

Mustafa Bey, buyurun.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Komisyonumuzun Çok Değerli Başkan ve üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Almanya’ya yaptığımız seyahat ve oradaki incelemelerle ilgili sizlere kısa bilgiler arz etmek istiyorum.

Almanya’ya 15-20 Ekim tarihleri arasında 5 milletvekili arkadaşımızla birlikte gittik, bir de komisyon uzmanımız arkadaşımız vardı.

Almanya’da 5 il gezdik ve bu 5 il içerisinde 8 tane üstün yetenekli çocuklarla ilgili okul, danışma merkezi veya buna benzer alanlarda incelemelerde bulduk, brifing aldık, sorularımız oldu. O sorularımızın cevaplarını bulmaya çalıştık.

Biraz önce Sayın Başkanımızın da ifade ettiği gibi, Almanya’daki yapıyla ilgili de şunu gözlemledik ki, Türkiye’de uygulanan sistem bizi tatmin etmemiş olsa da Almanya’da bir iki özellik ön plana çıkıyor ama buradaki sistemin Almanya’dan daha üstün olduğunu hep birlikte izledik. O öne çıkan özellikleri de sizlerle biraz sonra paylaşacağım.

Tabii Almanya genel itibarıyla federal bir devlet yapısı olduğu için, eyaletlerde farklı farklı sistemler olabiliyor. Her eyalette eğitim sisteminin farklı, öğrencilerin aynı sınıflarda veya ayrı sınıflarda ders görebilme imkânlarının, zeminlerinin olduğunu müşahede ettik. Mesela, Düseldorf’ ta okullar tatilken, Münih’te okulların açık olduğunu gördük. Bu tür farklılıklar olabiliyor.

Ben kısaca, kimlerle temas kurduk ve oralardan neler alabildik; özet hâlinde bunları sizlerle paylaşacağım.

Raporumuz yazıldı, Almanya’ya birlikte gittiğimiz arkadaşlarımız da inceleyip birlikte bu taslağı onaylarsak ve komisyonumuzda onaylarsa raporumuz herhâlde “Almanya İzlenimleri” olarak ana raporun içerisinde bir tali bölüm olarak yer alır diye düşünüyorum.

Biz, buradan Düseldorf’a gittik ve ilk çalışmamızda Düseldorf Başkonsolosluğunda Millî Eğitim Bakanlığında danışman müşavir olarak gören yapan Doktor Ahmet Ünalın’ dan –Türk vatandaşı bir genç kardeşimiz- Almanya’daki eğitim sistemiyle ilgili bir bilgi almaya çalıştık. Orada, tabii bizim gidiş gayemizi arkadaşlarımız yanlış algıladıkları için veya yanlış bilgi verildiği için üstün yetenekli çocuklarla ilgili çok tatmin edici bir bilgi alamadık ama genel eğitim sistemiyle ilgili bir bilgi almaya çalıştık.

Almanya'daki Türkiye'ye eş değer pozisyonda olan Gymnasium yani fen liseleri seviyesinde olan okullar ön plana çıkıyor ve bu okullardan mezun olan çocukların hemen hemen yüzde yüzünün üniversitelere girebildiği gözlemleniyor. Bunların altında başka eğitim konusunda meslek liseleri ve endüstri meslek liselerinin olduğuna, mesleki eğitim yönünde buralara yönediklerini müşahade ettik.

Tabii, Almanya'daki eğitim sisteminin, Doktor Ahmet Ünalın'ın bize verdiği bilgiye göre, OECD Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı'nda sonuçlar incelendiği zaman bir rapor hazırlanmış, MUNOZ Raporu deniliyor, bu raporda Almanya'nın eğitim sisteminin çok ciddi şekilde eleştirildiğini arkadaşımız bize ifade etti.

Bunun dışında, ilköğretimden sonra çocukların biraz önce bahsettiğim gibi üç farklı liseye yönlendirilebildiklerini, bu lise türleri, gymnasium fen lisesi, realschule iyi düzeyde meslek lisesi, bir de hauptschule endüstri meslek lisesi diye üç tane farklı lisede eğitim gördüklerini izledik.

Üstün yetenekli olarak tanınan öğrencilerin ek ders alabildiklerini, bu tür öğrenciler için mümkün olduğunca özel eğitim almış öğretmenlerin yollandığını ifade ettiler. Öğrencilerin tespitinin 3 ve 4'üncü sınıftan sonra öğretmenlerin yönlendirmesiyle yapılabildiğini, aynı eğitim sistemi içerisinde eğitim gördüklerini, farklı okulları ve sınıfları bulunmadığını ifade ettiler. Okullarda pedagoğ ve psikoloğların görev yaptığını, özel yetenekli sertifikası alan öğretmenlere de ek ödeme yapılmadan bu sistemin Almanya'da yürütüldüğünü bize aktardı Ahmet Ünalın Arkadaşımız.

Tabii, bizim Düsseldorf'ta ikinci ziyaret ettiğimiz yer CCB yerel yönetim eğitim dairesi üstün yetenekli çocuklar eğitim merkezi denilen bir merkeze gittik. Buranın yöneticisi...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Eyalet düzeyinde mi bu?

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Eyalet düzeyinde.

Buradaki yönetici Alman vatandaşı, Hauke diye bir vatandaş. Burası, bu CCB merkezi 1999 yılında kurulmuş, bütün partilerin ortak önerisiyle 2003'de faaliyete geçmiş, anaokulundan liseye kadar çalışma yapan gruplardan oluşan bir merkez veya buralara danışmanlık yapan bir merkez.

Çalışmalar sonucunda ancak 2004'ten sonra detaylı programlar ortaya çıkabilmiş, CCB hizmetleri Düsseldorf'ta oturanlara ücretsiz, Düsseldorf dışından gelenlere ücretli olarak hizmet veren bir merkez. Yaptıkları işler danışmanlık, üstün yetenekli çocukları tanımlamak için yapılan çalışmalar, halkın bu konuda bilinçlenmesini sağlamak için yapılan çalışmalar yani İnternet yoluyla veya broşür yoluyla üç başlık altında çalışma yürütüyorlar. Dört yaşından itibaren merkez başvurular kabul edilmeye başlıyor, programlar beş yaşında başlıyor, çocuk üniversiteye gidene kadar devam ediyor. Öğretmenlere hizmet içi eğitim veriliyor. Eğitimi bütün olarak ele alıyorlar ve çocuk-aile-öğretmen eğitimlerine önem veriliyor bu merkez tarafından. Çocukların yeteneklerine göre ek eğitim verildiğini söyledik.

Merkez olarak iki tane ağırlıklı hedefleri var. Çocuğru yetenekli olduğu alanda desteklemek, çocuğruun memnuniyetini sağlamak. Bu iki başlık çok önemli. Yetenekli olduğu alanda destek vermek ve çocuğruun memnuniyetini sağlamak. Bunun üzerinde çok önemle durduklarına şahit olduk. Bu çocukları tanımlama noktasında ilk görüşmede 2 psikoloğ değerlendirme yapıyor, değerlendirme sonucu net bir fikir oluşturmazsa IQ testi yapılıyor yani üstün yetenekli çocuk okuldaki öğretmen veya aile tarafından bildirimde bulunulduğu zaman bu merkezdeki 2 tane psikoloğ çocuğru alıyor, inceliyor, eğer bir sonuç alamazlarsa IQ testi yapılıyor.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Zorunlu değil yani IQ testi?

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Yok.

Uygulamalarında TSD-Z (Standardize) testi olarak potansiyelleri ölçüyorlar.

Arkadaşımızın verdiği bu şekilleri veriyorlar, çocuklardan bundan birtakım şekiller yapmalarını istiyorlar ve başarılı olurlarsa işte bunlardan... Mesela dedik ki: Nedir? Net olarak ne kadar başvuru oldu ve ne kadar sonuç aldınız? Bu yıl içerisinde merkeze 132 başvuru olmuş ve bu 132 başvurunun içerisinde yüzde 80'i üstün yetenekli kabul edilerek zenginleştirme programlarına alınmaya başlamış. Başvuruların dağılımı 2-9 yaş arasında 45 kişi, 9-10 yaş arası ağırlıklı başvurular. Bunlardan 1/3'ünün kız çocuğru olduğu ifade edildi.

Burada, yine özellikle vurgulamak istediğimiz ve hepimizin dikkatini çeken bir şey zenginleştirme programlarında felsefe konusunda ağırlıklı programlar çocuklara verdiklerini, küçük kamplara alınıp ücretsiz eğlendirilerek eğitiliyorlar. Ayrıca destek dersleri almaları sağlanıyor. Felsefe derslerinin verilmesi burada dikkatimizi çekti.

Burada, merkezde 3 psikolog, 2 sekreter çalışıyor. Ayrıca, gönüllü çalışanlar bulunuyor, destek alan son 30 çocuktan 3 tanesinin de Türk olduğu bize ifade edildi.

Eğitim projeleriyle ilgili...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) - Çocuk memnuniyeti dediniz, çok ilginç bir şey.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Bu ölçümlerinin sonuçlarını biz onlarla paylaşmadık ama burada yoğun talepler geldiğine göre demek ki bir memnuniyet var.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Hayır, orada iki kriter söylenirken, çocuk memnuniyeti ilginç geldi de...

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Çocukta yeteneğin tespit edilmesi, aileyle, ya da okulla anlaşılabilir bir zenginleştirme programına aldıklarında eğer çocuk mutlu değilse zorlamıyorlar çocuğu yani sistemin önceliği çocuğun bu işten mutlu olarak hayatına devam etmesi.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Eğitim projelerinde şunlar var: Öğrenciler detaylı eğitim alabiliyorlar okul içinde veya okul dışında, üstten ders alma var, üniversiteden ders alma var, sınıf atlama var, sınıf birleştirme yani her hâlükârda kendi sınıflarının sınavlarına girmek zorundalar. Daha sonraki görüşmelerde de bunları daha net bir şekilde sunacağız.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) - Birleştirme nasıl?

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Birleştirme şu: Farklı zamanlarda kendi alanıyla, yeteneğiyle ilgili takviye dersler alabiliyor, özel dersler alabiliyor okulda, okul dışında ama belirli bir yaşa geldikten sonra sınıfları birleştiriyorlar.

İsterseniz, eksik kalan kısımları, notlar alın, benim sunumundan sonra ilave edersiniz.

Bu görüşmeleri yaptıktan sonra Frankfurt'a geçtik. Akşam orada kaldık ve sabah Eltville-Raunthal denilen Frankfurt'a yakın bir yerleşim birimine gittik ve orada özel yetenekli çocuklara özel eğitim veren bir okul ziyaretinde bulduk. Buranın yöneticisi Adolf Seitz sunum yaptı bize.

Üstün yeteneklilerle ilgili yapılan projeler çerçevesinde esnek öğrenim modeli uyguladıklarını söylediler. Bu modelde, öğretmen çocuklarla beraber öğrenen kişi konumuna gelmekte, ders kitapları konularına göre fasiküllere ayrılmakta ve çocukların bütün ders kitabının tamamını değil, diyelim ki, tarih kitabı, orada hangi fasikülle ilgili çalışmak istiyorsa o fasikülleri alıyorlar, bütün ders kitaplarını fasiküllere bölmüşler, bu dikkatimizi çekti ve bu fasiküllerle dersleri alıyorlar. Öğrenci, kendi seviyesine göre ders konularının hangisini öğrenmek isterse o fasikülü alıp onun üzerinde çalışıyor. Sınıflardan ziyade atölyeler şeklindeydi. Çocuklar yaş gruplarına ve yeteneklerine göre bu sınıflarda ders alıyorlar ve ders aldıktan sonra çocukların yeteneklerini ölçme noktasında da formları var, o formlar üzerinde test yaparak çocukların seviyelerini ölçerek eğitimlerini sürdürüyorlar. Okulda 1'inci ve 2'nci sınıflar birleşik eğitim yapıyor, 3 ve 4'ler de birleşik eğitim yapıyor yani 1'inci ve 2'nci sınıflar beraber ders yapıyor, 3'üncü ve 4'üncü sınıflar da beraber ders yapıyor.

BAŞKAN – Genel, yaygın olan bir şey bu.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Orada, o okulda.

Bunun sebebini sorduk, dediler ki: "1'inci sınıftaki çocuklar 2'nci sınıftakilerden etkileniyor, onlardan bir şeyler öğrenmeye çalışıyorlar, 4'üncü sınıftan da 3'üncü sınıflar etkileniyor. Dolayısıyla, yaş grupları şey olmasın diye de 1-2 ve 3-4 beraber eğitim görüp birbirlerinden etkileşim yönünde faydalanıyorlar."

Bu uygulama on üç yıldan beridir bu okulda devam ediyormuş.

Öğrenci isterse bir yıl daha aynı sınıfta okuyabiliyor, ondan sonra 3'üncü sınıfa geçebiliyormuş. Öğrencilere yeteneklerine göre destekler veriliyor. Öğretmenleri başvurular arasında okul müdürü seçiyor yani Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bir okul, öğrenci takibi yok, okulda psikolog yok, yakın köylerden yapılan öğrenci başvurularının hepsini buraya alamıyorlarmış yani çok müracaat olduğu için alamıyorlarmış. 2003-2007 yılında Impulse Projesi KARG Vakfıyla beraber yapılmış.

Bu KARG Vakfı buranın maddi imkânlarıyla ilgili destek sağlayan bir vakıf. Vakıf, daha ziyade, üstün yetenekli çocuklara eğitim veren öğretmenlerin eğitimine ağırlık veren çalışmalar yapıyor. Bu projeye dâhil olan o eyalette 15 tane okul varmış. KARG Vakfına bağlı okullar her yıl bir araya gelip neler yaptıklarını değerlendiriyorlar, eğitimi ders içinde farklılaştırıyorlarmış.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Bu okullarda öğrenci sayısı ile ilgili bir bilgi var mı? Yani kaç öğrenci var?

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Her sınıfta 18-25, okulun genelinde 100 civarında bir sayı verdiler bize.

Burada Marburg şehrinde Brain kurum IQ testi yapıyor, çocuk öğrenmeyi de öğrenmelidir, zeki olmak tek başına işe yaramaz, ders kitapları yok, fasiküller var, her çocuğa farklı fasikül verilebiliyor, toplam 6 öğretmen çalışıyor. Öğretmenler Eğitim

Bakanlığına dayanıyor. Sınıf mevcutları, mesela 4'üncü sınıf 21 kişi, 3'üncü sınıf 18 kişi, 1'inci ve 2'nci sınıf birleştirilmiş 23 kişi; yine birleştirilmiş başka bir sınıf 21 kişi. Böyle bir eğitim sistemiyle burası çalışıyor.

Buradan geçtik, Frankfurt'ta Goethe Üniversitesi, Main Kind Enstitüsü, Rayt Ögme'nin yani orada bir hocanın, o merkezi Başkanının brifingini aldık. Bu Ögme enstitülerinin Danışmanlık hizmetlerini verdiğini ve hizmet bedelinin bir kısmının veliler tarafından karşılandığını belirtiyor. Burası bir eğitim kurumu değil, danışmanlık merkezi gibi çalışan bir yer. "Main Kind Danışma Merkezi" Merkezin, Frankfurt Üniversitesi Pedagojik ve Psikolojik Bölümünün bir enstitüsü olduğunu belirtiyor. Başvuruların 1/3'ünün gerçekten yetenekli öğrenciler, -onlarda çünkü müracaat edenlerden şey yapıyorlar- 1/3'ünün orta seviyede, 1/3'ünün de normal seviyede olduklarını ifade etti.

Zekâ testleri uygulanıyor burada. İki farklı test, bunlardan birisi profil test, birisi de şekil test. Önerileri şöyle sınıflandırabiliriz: Birinci öneri, sınıf atlama, hızlandırma; ikinci öneri, zenginleştirme. Yani, başarılıysa öğrenci, yeteneğine göre sınıf atlatıp ve sınıf atlama sistemiyle süreyi hızlandırıyor; bir diğeri de okuduğu sınıfta farklı alanlarda çocuğun bilgi ve becerisini zenginleştirme yönünde çalışmalar yaptıklarını ifade ettiler. 4 yaşından 18 yaşına kadar bu testleri zaman zaman yapıyorlar. Cüzi bir ücret alınıyor burada. Ailelere burası seminer veren bir merkez, üstün yetenekli çocukların ailelerine seminer veren ve "Mentörler" zenginleştirme şeklinde karar veriyorlar. Test olarak da "Wechsler" testi kullanılıyor, standart bir şey yok. Burada ifade edeceğim bunlar var.

Bunun dışında yine, Würzburg'a geçtik üçüncü şehir olarak. Würzburg'da da özel yetenekli çocukların okuduğu bir liseyi ziyaret ettik. Bu lisenin Müdürü Norbert Baur ve eşi Bayan Baur'la görüşmelerimiz oldu. Burası gymnasium, yani fen lisesi ayarında üstün yetenekli çocukların okuduğu bir lise. Bu lisede arkadaşların sunumlarını aldıktan sonra sınıflara girdik, üç tane sınıf vardı: Tarih dersi, matematik dersi ve coğrafya dersleri. Ben coğrafya dersinin işlendiği sınıfa girdim, diğer arkadaşlarımızdan bir kısmı matematik bir kısmı tarih derslerinin olduğu sınıflara girdiler. Sınıflarda ben şunu gördüm, dikkatimi çeken oydu: Çocuklar küme hâlinde çalışıyorlar, ikili üçerli gruplar hâlinde. İstedikleri zaman dışarı çıkıp fotokopi çekebiliyor. Yani, öğrenci öğretmen ilişkisi bir arkadaş yönlendirici motivasyon sağlayıcı bir rol üstlenmiş vaziyette. Benim girdiğim sınıftaki öğretmen arkadaş ilginç bir şey söyledi, "Biz öğrencilerle anlaşma imzalıyız." dedi. "Şu şu şu kurallar çerçevesinde burada ders yapılır, çalışılır. Hepsine imzalatıyorum." Anlaşmayı da sınıfın bir bölümüne asmış, "O anlaşmaya uymayanı sınıftan çıkarıyorum." dedi. "Çünkü karşılıklı bir anlaşma yapıyoruz, bu anlaşmaya kim uymazsa, taraflardan hangisi uymazsa 'Anlaşma bozulmuştur.' diyerek sınıftan, dersten çıkarma şeyine sahibiz." dedi.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Öğretmen anlaşmayı bozuyorsa?

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Çocuklar çıkarıyormuş öğretmeni.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Böyle bir ortamda şey yapıyorlar.

Burada sınıfların ayrı olduğunu belirtmek istiyorum, sınıflar ayrı. İki temel yetenek ayrımı var bu okulda. Bunlardan birisi zekâ yeteneği, birisi de spor yeteneği. Zekâ yeteneğiyle spor yeteneğini ayırarak yapıyorlar. Sınıf atlama yapılabiliyor bu okulda. Sınıf atlayabilmesi için bütün derslerin iyi olması gerekiyor, bu şart var, tek dersin iyi olması yeterli değil. Ayrıca, üniversiteden ders alabilme var, bu burada belirtilebilir. Burada da dedik ki: "Özel yeteneklilerle ilgili neler yapılıyor, yani kim var öğretmenler noktasında?" Sosyolog, psikolog ve özel yetenekli sınıflar var, hocalar var. Bu hocalar üniversitede normal öğretmen pedagojik formasyon alıp ama daha sonra sertifika programlarında eğitim alan özel öğretmenler tarafından bunların yürütüldüğünü... Ama müracaatı öğretmenlerden kendileri alıyorlar yani "Böyle bir okulda görev yapmak ister misin?" Müracaatları öğretmenler gönüllü olarak seçiyorlar, seçtikten sonra özel sertifika programlarıyla bu arkadaşlarımıza destekler veriliyor.

Öğrencinin öğretmen seçme hakkı yok, bu konuda çok sorun yaşandı, çok sıkıntı varsa sınıfı değiştirebiliyor. Velilerle yoğun ilişki içerisindeyiz, burada da veli dikkat çekiyor, velilere ilgi. Öğretmenler öğrencilerle ilgili ayrıntılı rapor yazmaktalar. Çocuk kendi raporunda neyi eksik yaptığını görüyor. Maalesef maddi imkânlar kısıtlı olduğu için sponsorlar ve ailelerin desteğiyle ancak yürütebiliyoruz, devlet desteğiyle çok yürümediğini ifade ettiler. Dernek kurmuşlar, bu derneğe bütün velileri üye yapmışlar ve onlardan alınan aidatlarla sistemlerini yürütmeye çalışıyorlar. İlkokuldayken çocukları seçiyorlar "Sınıf öğretmenlerini uyarıp yetenekli çocuğun tespitini yaparız, 23 çocuk 5'inci sınıfta seçilip alınıyor." 23 çocuk 5'inci sınıfta seçilip alınmış ve üstün yetenekli sınıfına konulmuş. Burada da öğrenciler 11'inci sınıftan sonra -biraz sonra yine başka bir okulda da bunun örneğini gördük- sınıflar karma hâle geliyor.

Ondan sonra geçtik Münih'e. Münih'te Maria Teresa lisesi ve üstün yetenekli çocukların sınıflarının bulunduğu bir lise. Burada da Maria Teresa Gymnasium Lisesi yetkililerinden bilgi almışız. Bilgi aldığımız kişi burada "İki tane üstün yetenekli çocukların okuduğu sınıf olduğunu" söylediler. Üstün yetenekli çocuklar 5'inci sınıftan itibaren 11'inci sınıfa kadar ayrı sınıflarda okuyorlar, 11 ve

12'nci sınıfta tekrar birleşiyor, yani karma sınıflar hâline geliyor. Burada da, burası da resmî bir okul, devlet okulu, özel bir okul değil. Buradaki öğrencilerin üniversiteden ders alabildiklerini yani lisede okurken üniversiteden ders alabildiklerini ifade ettiler. Burada briefing alırken, iki tane üstün yetenekli öğrenci, yani onlara D sınıfı diyorlar, bu sınıflarda okuyan iki tane öğrencinin de bizimle birlikte olduklarını... Hatta tercümanlığı Türk bir öğrenci vardı, o arkadaşımız yaptı, Uzun diye bir arkadaş. 5'inci sınıfta İngilizce, 6'ncı sınıfta Latince, 7'nci sınıfta Fransızca eğitimi veriliyor ve liseyi bitirirken bir öğrenci üç tane yabancı dili öğrenerek mezun olabiliyor.

BAŞKAN – Kaç şehrin kaldı Ataş Bey? Bitti mi?

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Bitti, bitti.

Biz maalesef üniversiteden mezun ettiğimiz öğrencilere bile yabancı dili öğretmiyoruz.

Ders vermek isteyen, eğitimi olan öğretmenler seçiliyor, öğretmenleri seminerlerde eğitmeye çalışıyorlar. Özel öğretmen yetiştiren üniversite ve fakülte maalesef onlarda da yokmuş.

Bir diğer ziyaret ettiğimiz şey de, Bavyera Eyalet Parlamentosunda Eğitim Komisyonu üyeleri. Milletvekilleriyle görüştük, iki tane milletvekili bir tane de bakan düzeyinde bir milletvekiliyle, ki o bakan düzeyinde olan milletvekili arkadaş Türkiye'de 4 yıl kadar kaldığını ifade etti. Bunlarla yaptığımız görüşmelerde daha ziyade eğitim konusuna değindik ama Türk çocuklarının oradaki eğitim sorunlarını, yabancı dil eğitimi, ana dil eğitimi konusunu gündeme getirdik. Bavyera eyaletindeki belediyenin okullardan, sınıflardan, özellikle Türk çocukların okuduğu sınıflardan kira aldıklarını filan bize arkadaşlar söylemişlerdi, bunu gündeme getirdik, "Haberimiz yok." dediler, takip edeceğiz falan diye aldılar. Ve burada ziyaretten sonra biz şeye geçtik, yine Münih'te üstün yetenekli çocuklara yine danışmanlık merkezi olarak görev yapan Azerbaycan asıllı, üstün yetenekli olduğunu ifade eden Bayan Roya Klinger denen, fotoğrafta da gördüğünüz kişiyle görüştük. Bu bayan üstün yetenekli çocuk iken bir takım sıkıntılar yaşadığı için böyle bir danışmanlık merkezi kurmuş. Aşağı yukarı 100 tane bilim adamıyla müşterek çalışmalar yaptığını ifade etti. Önümüzdeki yıl Kasım ayında da zannediyorum Antalya'da üstün yeteneklilerle ilgili bir çalışmaları varmış, oraya gelecek.

BAŞKAN – Yüksel Bey çıkacakmış da, Başbakanla randevusu varmış.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Ben bitiriyorum.

Bu çalışmalardan sonra bizim burada önerilerimiz de var, buraya girmek istemiyorum.

BAŞKAN – Biraz sonra geliriz oraya tekrar, buradasınız.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Arkadaşlarımızdan ilaveleri olan varsa, arkadaşlarımız, eksiklerimiz varsa onları beyan etsinler.

Ben katılan tüm milletvekili arkadaşlarımıza oradaki güzel çalışmalardan dolayı ve geçirdiğimiz dört güzel gündenden dolayı çok teşekkür ediyorum. İyi bir çalışma oldu, iyi bir ekip çalışması oldu.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz de çok teşekkür ediyoruz.

Sorularımız var ama Yüksel Bey hemen girişini yapsın.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Evet, teşekkür ediyorum Başkanım.

Biz de 15-20 Ekim tarihleri arasında 3 milletvekili bir uzman arkadaşımız ile birlikte Yeni Zelanda'ya yaptığımız ziyaretin, ben daha çok politikayla ilgili yönlerinden ve basamaklarından bahsedeceğim. Ayrıntılı rapor yaklaşık 30 sayfalık bir rapor, daha sonra bizimle birlikte gelen uzman arkadaşımız Serap Hanım ayrıntıya girecek.

Öncelikle "Ülke kendi deneyimlerini bizimle paylaşmaya ne kadar açıktır, açık olur?" merakıyla gitmiştik. İş birliğine, paylaşmaya, birlikte çalışmaya çok açık olduklarını gördük, çok hazır olduklarını gördük. Hatta biz bir adım attığımızda onların iki üç adım atmaya çok gönüllü olduklarını gördük, bu bakımdan şanslıydık. Parlamento Başkanları aynı zamanda bir Türkiye hayranı birisi, yakında ziyaret etmiş, epey güzel bir ziyaretimiz oldu. Biz, toplam 8'i kurum, 7'si nokta görüşmeler olmak üzere 15 noktada 27 kişiyle görüşmüşüz, bunların içerisinde Parlamento Başkanı, dostluk grubu da dâhil. Bu görüşmelerden benim de çıkardığım, görüşmeler, sohbetler ilerledikçe şuna geldik: Yani biz de oldukça iyiyiz bu konuda ve Türkiye'yle birlikte neler yapabiliriz onlarda bizden neler alabileceklerinin, neler öğrenebileceklerinin epey bir derdine düştüler ve hakikaten çok güzel adımlar atıldı. Benim daha önce bu Komisyonda belirttiğim gibi 1972'de, fakat sonrası o kadar gelmiyor. Demek ki o zaman atılan tohumlar daha çok, bakanlıktan ziyade üniversitelerde ve sivil toplum kuruluşlarında biraz şeye sebep olmuş.

Şimdi, yaptıkları şey aslında -ben basamak basamak gitmek istiyorum- çok basit, bizim de hep buradan konuştuğumuz şeyleri onlar uygulamaya aktarmışlar. Ne yapmışlar? Önce bakanlık düzeyinde bununla ilgili bir danışma kurulu oluşturmuşlar. Advisory

Group On Gifted And Talent Education diye. Yani, üstün yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili bir danışma kurulu oluşmuş. Bunun arkasından, bununla birlikte, 98'de bu oluşuyor, 2000 yılında da -bu tarihleri de vereyim ki süreç hakkında biraz daha şey bilgi verir- bununla ilgili ilk el kitapları ortaya çıkıyor. Nelerin yapılacağı, nasıl yapılacağı, hangi adımlarla ilerleneceğinin adımları, ilkel eri ortaya konuyor. Okullar için, öğretmenler için, veliler için bunlar ortaya çıkıyor. El kitabı, öğretmenler, eğiticiler, araştırmacılar, akademisyenler, politikacılar, psikologlar dâhil herkes için temel ilkeleri belirliyor. Arkasından "Online learning center" oluşturuyorlar. Gene bizim de burada konuştuğumuz, bir online merkez var, yani insanların İnternet üzerinden ulaşacakları... Sayfalardan biz linklerini ve web bilgilerini aldık. Giriyorsunuz, bir tarafta doğrudan öğretmenseniz sizin gireceğiniz yer belli, öğrenciyse aynı şekilde, yöneticiyseniz, veliyseniz... Böylesine, daha uygulamalar başlamadan bu hazırlıklar, bu altyapı çalışmaları yapılıyor, arkasından da Bakanlıkta bununla ilgili hangi çalışmaların, yani artık uygulamaya nasıl geçileceğinin çalışmaları yapılıyor ve bu arada bir kanun maddesi çıkıyor. Oradaki dönüm noktası bu kanun maddesiydi. O kanun maddesi de diyor ki: "Her okul üstün ve özel yetenekli çocuklarla ilgili gerekli adımları atar, gerekli destek programlarını hazırlar." Fakat çocukların tanımlanmasını, çocukların eğitimi tamamen okula bırakıyor. Ama, koyduğu şey şu: "Her okul... Tabii, bu şeyle birlikte, -biraz önce ben bir kez daha okudum- diğer alt öğrenme ihtiyacı çeken, öğrenme zorluğu çeken çocuklarla birlikte ele alıyor, yani "Öğrenme güçlüğü çeken çocuklar için neler yapacağını belirler ve yapar, öğrenme ihtiyacı diğerlerinden çok daha farklı ve üstün olan çocukları tanımlar ve onlarla ilgili gerekenleri de yapar." diyor. Arkasından da bu sefer de -gene, yani aklın yolu bir derler- bunları denetleyecek, bunların yapılıp yapılmadığını izleyecek bir organ oluşturmuşlar. Bakanlık bünyesinde fakat özerk bir yapı içerisinde, Education Review Office diye ERO ekibi oluşturuluyor. Burası önce şeyleri koyuyor, önce ilkeler belirliyor, kuralları oluşturuyor, destek sağlamaya çalışıyor, fakat daha sonraları ekipman olarak güçlendiriliyor ve bu işi yapan okullarla bire bir çalışabilecek, onlara destek sağlayabilecek, sahaya gidip onlarla birlikte çalışabilecek ekip oluşturuluyor. Yani öncesinde tepe bir organizasyon; izleme, denetleme, değerlendirmeyken daha sonrasında bu işi okullarla birlikte yapacak donanıma kavuşturuluyor ve arkasından bu şekilde çalışma devam ediyor. Bu ne zaman? 2002. Onlar kendi dönemlerinde, 70'lerde bir ilk tohumların atılması.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Her okulla ilgili böyle bir madde çıkıyor, kanun maddesi çıkıyor ama yapabilen okul yapıyor.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Hayır, yapmak zorunda.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Her okul...

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Her okul yapmak zorunda, yani kanun maddesi diyor ki: "Her okul üstün ve özel yetenekli çocukların eğitimiyle ilgili..."

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – "Yapabilir." değil o zaman, "Yapar."

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – "Yapar." ama "Yapabilir" i şurada Başkanım, "Yapabilir" i her okul kendince belirleyeceği tanımlama yöntemini kullanabilir.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Ama yapmak zorunda.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Ama yapmak zorunda.

BAŞKAN – Kendine göre yapabilir yani.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Kendine göre.

Mesela, oranın yerlileri... Nasıl Avustralya'ninkini biliyoruz Aborjinlerse, buranın yerlileri de Maoriler. Maorilerdeki üstün yetenekli tanımı daha çok ruhsal ve beş duyu ötesindeki mistik boyutu da içeriyor. Yani oradaki zekâ tanımlamasında çocuğun, işte diyelim göllerin ötesini görebilme, yani birtakım sezgilerine hisleri de dâhil ediyor, diyor ki: "Bu çocuk bu tür sezgilere sahip mi?" bunu dâhil ediyor. Her okul kendi çapında bu tanımlamayı yapmak zorunda, kullanacağı aracı belirtiyor ve daha sonra uyguluyorlar ve 1998-2006 gibi bir 8 yıllık dönemde de onlar kendilerince çok güzel, altın bir dönem yaşıyorlar ama ondan sonraki dönemde politika olarak Eğitim Bakanlığının bu konularla çok ilgilenmediğinden onlar da yakındılar. Ama bu ara neler olmuş, arkadaşımız şeyi aktaracak, her kurum kurum ziyaretleri ihtiyaç duyulduğu miktarda aktaracak. Burada aslında yapılan şey hep konuştuğumuz, sistem çeşitliliğe ve esnekliğe izin vermiş. Yani, 30'larda çok merkezî bir sistem var, her şey tepeden, her şey oradan gidiyor. 70'lerde biraz demokrasi falan filan şeyiyle biraz daha şekillenmiş ama 2000'li yıllarda tamamen okul merkezli bir eğitim anlayışına geçiyor. Ve bunun içeriğinde bizim gördüğümüz, sivil inisiyatifin çok önemli, çok ciddi rolü var. Birçok yerde veliler bir araya gelmişler, demişler ki "Ya, okul bunu yapıyor ama biz neler yapabiliriz?" bir non-profit vakıf, kar amacı gütmeyen bir vakıf bu işi üstleniyor, onun bünyesinde bir şirket kuruyor ve bu şirketin amacı tamamen bu çocukların tanımlanması ve eğitim sağlanması şeklinde oluyor. Ve iki tane böylesine güçlü

şirket var, vakıf, ikisi de non-profit, yani kar amacı gütmeyen organizasyon her ikisi de. Bizim şaşırduğumuz, öğretmenlerin gönüllülük ilkesiyle gelip devlette aldığı saat başı ücretten daha az bir ücretle bu okullarda çalışıyor olması. Defalarca sorduk, birçok yerdeki aynı... Ben öğretmene sordum: "Peki, siz niçin buradasınız bu durumda?" "Benim bu çocuklarla birlikte olmaktan aldığım haz her şeyin üzerinde, müthiş keyif alıyorum, 28 yıllık öğretmenim ama ne zamanki bu çocuklarla çalışmaya başladım, asıl öğretmenliğin tadını, asıl fark yaratmanın tadını da o zaman elde ettik." dedi. Üniversiteler var, kurumlar var. Mesela sistem neye izin veriyor: Çocuğu bir gün okuldan alabiliyorsunuz, başka bir eğitim kurumunda olduğu belgelenmek üzere. Mesela bu dernekler şunu yapıyorlar: Haftanın bir gününde çocukları okullarından alıp "One day school" dedikleri, kiradıkları yerlerde kendisiyle benzer özellik taşıyan çocuklar... İşte, okul öncesi ayrı, ortaokul 7-8'inci sınıflar ayrı, daha üst sınıflar ayrı, bir araya geliyor. Bir günlük, haftada bir gün, kendi benzeri çocuklarla üstün zekalı çocuklar, bu dernek, bu şirket vasıtasıyla bir araya geliyor ve üniversitelerin de çok ciddi çalışmalarının olduğunu... Kendi testlerini geliştirmişler, kullandıkları araçları bizimle de paylaştılar. Bu araçların içerisinde paylaşabileceğimiz, dosyaya ekleyebileceğimiz var. Yine dikkatimizi çeken şeylerden birisi... Ben birkaç şeyi de tamamlamak istiyorum. Mesela sorduk, demin siz söylemişiniz "Gelenlerin 1/3'ü..." Başkanım "...üstün zekalı olarak tanımlanıyor. 1/3 normal, 1/3'te altta kalıyor." filan diye. Biz de sorduk, dedik ki: "Gelen çocuklara bu testleri uyguluyorsunuz, değişik araçlar var, burada sözel yetenek var, düşünme becerisi var, bilişsel yetenek var, bir de hafızayla ilgili, duyarlılıkla ilgili bölümler var. En güçlü belirleyici neler?" dedik. Dediler ki: "En güçlü belirleyici veliler. Çocuğun anne-babası, bu konudaki en sağlam, eğer böyle diyorsa 'Çocuğumda bir farklılık var, ben buraya getirdim, gözden geçirmenizi, test uygulamanızı istiyorum.' diyorsa, yüzde 98 filan" dediler. Yani biz o kadar inanmadık ama şunu da unutmamak lazım: Bu veliyi oraya gelmeden önce, internete girdiğinde, 3 yaşındaki çocuk için "Çocuğunuz üstün zekalı mı değil mi? Nasıl anlarsınız?" diye başlayan ve arkasından da "Eğer 3 yaşında şunları yapıbiliyorsa böyledir, bunları yapıbiliyorsa böyledir; 4 yaşında şu hareketi yapıyorsa, buna cevap verebiliyorsa, şu kadar kelimedenden oluşan cümle kurabiliyorsa..." Yani, veli oraya çocuğun getirmeden önce öylesine "Senin çocuğun da çok zeki diyorlar" diye götürmüyor. Çok öncesiinden ona sunulmuş değişik araçlar var, onları kullanıyor, ediyor. Bu "online center", en başından söylediğim şey...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Veliler önceden bilgilendiriliyor bu konuda.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Online... Yani parametreler belli ve velinin bu konuda baş vurabileceği kaynaklar... Videolar var, ben bir kaçını izledim kendim, indiriyorsun videoyu, diyor ki: "Çocuğunuz kaç yaşında?" Üç yaşında. Üç yaşındaki çocuk... Gelişme özellikleri olarak sayıyor: Şunları yapıbiliyorsa, bunları yapıbiliyorsa... İşte, şu şey, koyuyor, ona göre böyleyse bir sonrasında geçiliyor ve izliyor ondan sonra, ona göre gelmiş veliler. Bu okulların her biri ücretli, bir günlük karşılığı olarak veli oraya 65 dolar ödemek durumunda.

BAŞKAN – Günlük?

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Günlük, bir günlüğüne 65 dolar.

BAŞKAN – Herkes nasıl pür dikkat dinliyor, ağızımızı açmış dinliyoruz.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Ama onların dolarları düşük, Amerikan doları karşısında.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – 0,80, yani şey olarak belirleyelim. 1 dolar, 0,80. Yani 1 Yeni Zelanda doları 0,80 ABD dolarına tekabül ediyor.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – 48 dolar yapıyor.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Çok da düşük değil.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Çok da düşük değil. Eğer ayrıca soru yoksa, ben burada tamamlayıp izninizi isteyeceğim.

Biz, her bir gittiğimiz yerde ilgili kurumla ilgili bilgiyi aldık, görüştüğümüz kişilerle ilgili, yani e-mail adresi, telefonu... Bir çoğu, biz oraya geldikten sonra –ben şimdi buradayken bir ara mailimi taradım, on tane mail var aramızda ve otuz kadar dosya var- "Siz bunları istemiştiniz, alın size gönderiyoruz, siz bundan bahsetmiştiniz..." Mesela ben kanun maddesini istedim, kanun maddesini göndermiş, hızlandırma istedim, hızlandırmayla ilgili bilgi almış. Bir de, ben, Yeni Zelanda ziyareti tamamlandıktan sonra bireysel olarak birtakım ziyaretlerde bulunmak üzere Avustralya'ya geçtiğimde de Avustralya'da da çok mükemmel bir sistemin, hep konuştuğumuz, lisedeyken üniversitede ders alabilme yönteminin çok değişik uygulamalarını gördük. Bizim de en çok konuştuğumuz ve hemen çok kolaylıkla yapabileceğimiz şeylerden birisinin de, lisedeki çocukların üniversiteden ders almasının yolunun açılması olarak görüyorum.

Heyetimize, başta Ahmet Duran Bulut meslektaşımız, öğretmen ve Dilek Hanım gelemedi, kendi ilinde bir program vardı. Dilek Hanım ve Serap Hanım'la birlikte güzel, dolu dolu...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Gelerek destek vermiş sizlere.

YÜKSEL ÖZDEN (Muğla) – Evet, gelerek de destek verenler, uzaktan destek verenlerle birlikte çok güzel, yararlı bir program oldu. Ben, katkıda bulunan herkese ve ekibimize teşekkür ediyorum. Kendileri de ayrıca bir şey söylemek isterlerse onlara bırakayım, ben izninizi isteyeyim. Başbakanımızla bir programa yetişmek durumundayım.

Raporumuz 30 sayfa, biz bir gözden geçirdikten sonra hepinize bu şeyleri sunarız.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Güney Kore'nin raporunu da okusak iyi olacak.

BAŞKAN – Evet, Güney Kore'yi de alıp...

Evet, o zaman sizin için de yeterli, teşekkür ediyoruz.

Ben de şeyin özetini vereyim, kendim, Kore'nin özetini vereyim madem, sonra detayları -dediğiniz gibi- şeyin içinden bakalım.

Demin söylediklerimi tekrarlayacağım, sonradan gelen arkadaşlarımız kaçırın istemiyorum. Biz, bize önerilen, gösterilen, rapor edilen Kore'den farklı bir Kore bulduk. Bu bizi şaşırttı, şimdi anlatırken de sizlerle birlikte zaten o farklılıkları göreceksiniz.

Önce bir bakanlık ziyareti yaptık, bize anlatılan kurumları anlamaya çalıştık. "GED nedir, KOFAC nedir, orası nedir?" diye. Ve kanunun gerekçesini anlamaya çalıştık. Sakin, kendi hâlinde, çok da detaylara girmeyen bir görüşme geçti Bakanlıkta. Oradan, KOFAC dediğimiz Kore Destek Vakfı, bizim TÜBİTAK'ın bir başka, yani yetenekleri geliştirmesini yaptığı, üstün yeteneklilerin eğitimi ve projelerine kaynak aktaran bir ara kademe. Biz hep burada TÜBİTAK'a şey yapalım dedik ya: "Bu üstün yeteneklilerin eğitiminde mutlaka bir rol almalı, bir yerde oturmalı." diye ısrar ettik. Koreliler bir ileri gitmişler, bakanlıkları birleştirmişler. Orada Bilim Teknoloji Bakanlığıyla Eğitim Bakanlığı tek. Onun için şimdi, Eğitim Bakanlığı altında TÜBİTAK'ın da olduğunu düşündüğünüzde AR-GE'lere kaynak aktaran bir şey olarak gördük orayı, KOFAC'ı; akademisyenlerden oluşan bir yer. "Nereden destek alıyorsunuz?" dediğinizde, işte "Sivil toplum, sponsor yada devletten bütçe alıyoruz projeler karşılığı ve okulların talebini, bunun üzerine yapılan kaynakları biz dağıtıyoruz." dediler. Oradan, ertesi gün, KAIST dediğimiz, dünyanın on küsuruncü üniversitelerinden, bilim teknoloji enstitüsünün olduğu üniversiteye gittik. Üniversite büyük bir arazi içinde, fen bilimleri üzerine ihtisas, yani ismi olan fakültelerden birisi. Onun içinde bir enstitü ziyaretine gittik, bu enstitünün yaptığı da üstün yetenekli çocukların eğitimi yapan öğretmenlerin eğitimi. Yıllık 90 saatlik bir eğitim veriyorlar öğretmenlere. "Peki, öğrenci ilişkiniz..."

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Normal öğretmenler 90 saat, üstün yetenekliler 60 ve 120 saat.

BAŞKAN – "Peki, çocuklarla direkt bir ilişkiniz var mı?" dediğimizde "Hayır, sadece üniversiteyi tanıtmak için birer hafta kamplar yapıyoruz. Biz çocukları eğitecek öğretmenleri eğitiyoruz." "Peki, para kaynağınız nereden?" dediğimizde, biz de genel olarak Kore'de anlayacağımız hep şu ki: Üstün yetenekli çocuklarla ilgili her yapılan eylem bir proje kapsamında yapılıyor ve bu proje olarak bütçe KOFAC tarafından destekleniyor, yani bir akar bütçesi yok, eylem bütçesi var. "Öğretmen eğiteceğim." diyor bütçe alıyor, "Onu yapacağım." diyor, bütçe alıyor; çünkü biraz sonra okulda da aynı şeyi göreceğiz. Deajeon Eğitim Ofisine gittik, bu eğitim ofisi dediğimiz yerel Millî Eğitim Bakanlığı aşı. Yani bizim millî eğitim il müdürlüğüne karşı gelen kısım.

Şimdi, özellikle Hüseyin Bey demin kanunu sorunca, söyleyeyim: İki ülkede deki kanun olmasının en büyük avantajı ve gerekçesi, eyalet sisteminde olduğu için ve bütün yöneticiler seçimle geldikleri için kanun vazgeçilmez. Bizde burada bakan ve bakanlığın sözü kanundur, "Yap." dedikleri an herkes yapar, yapmak zorunda kalır. Şimdi, orada da kanun olmamasına rağmen, siyaset biraz gevşetince mesela ne olmuş, orada da gevşemiş. Burada da yarın sabah dese ki şey...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Halide Hanım, Güney Kore'de böyle bir kanun var.

BAŞKAN – Bir kanun var, çünkü millî eğitim müdürü seçimle geliyor. Fonu kendisinin, parası kendisinin, kaynağı kendisinin hatta bize çok önemseten bir-iki isim vardı ya, hani "Falanca yeri görmezseniz hani gitmenin de..." Hatta ben de öyle demişim: "Yani, gidemiyorsak oraya, program yapamıyorsak iptal edelim." dediğimiz yere adam şöyle bir ifade de bulundu: "Onlar kim ya? Bize ne, ne alakası var bizimle." der gibi. "Nasıl ya, Kocca, Kedi falan" dedik, bunları dedik yani öyle değil mi? Yani arkadaşlar burada, onlar sadece bizim, hani paramızı veya işte formel dediğimiz eğitimi mi destek verecek, yukarıdan bakan işleri mi net... Yani "Ne yapacağımıza biz karar veririz." dedi. Ve tabii, şehirler arasında, eyaletler arasında bir yarış hasıl olunca doğal olarak hızla hasıl oluyor.

Oradan bir okula gittik yani bizim ilköğretime rastgelen bir okula "Üstün yetenekli eğitimler yapılıyor." dediler. Bir kere, en önemli özellik şu: Çocuğun yeteneği bir kere tespit edilince ömür boyu o eğitime alınmıyor. Her sene yeniden test ediliyor. Ya, bu sene açtı, sınıfı açtı, eğitimi aldı; bir kere paralı, hafta sonu kursları, okul içinde; öğretmenin parasını, bütün üstün yetenekli çocukların

eğitimi finansesi aile yapıyor. Kendisi para veriyor. Öğretmeni dışarıdan buluyorlar ya da okullar içinde olan öğretmenler varsa destek alıyorlar ama Hocam şey yok, mesela bir kere test yapıp çocuğu alıp da dört sene okuyacak diye bir şey yok.

Şu, gittiğimiz sınıflar, bakın işte son derece klasik lanetleyn sınıflar, görüyorsunuz. Uzayı da sınıfta görüyor, ayı da sınıfta görüyor, yıldızı da sınıfta görüyor çocuk yani. Zaten şikâyet ettiler çocuklar, dediler ki: “Hani biz böyle bir sınıftan çıkıyoruz, bu sınıfa dersane gibi geliyoruz.” Kore'nin kan ağladığı bir şey. En sonunda kanun çıkarmışlar “Gece on birden sonra açık olmayacak.” diye. Demek ki sabahlara kadar çalışan bir kurs sistemleri var, dersane. Deli divane aileler yarı kazançlarını bu kurslara falan veriyorlarmış ki çocuklarını yarıştırsınlar diye. O topluma ait bir özellikmiş.

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – Okul başarısı için yarıştıyorlar bir de, değil mi Başkanım? Yani üniversiteye girme de değil.

BAŞKAN – Vallahi nedir, bir yarış var hatta kanun koymuşlar ki gece on birden sonra kurslar olmasın diye.

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – Demek ki sabahlıyorlarmış.

BAŞKAN – Demek ki sabaha kadar kursu yapıyorlardı.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Bizim Meclis gibi.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Çok da verimliymiş.

BAŞKAN – Şimdi, bu okulda gördüğümüz bu sınıflar. Özelliđi, hafta sonu, akşamları okuldaki çocuklar. Seçimleri nasıl yapılıyor? Okulda bir komisyon toplanıyor, çocukların ya da öğretmenlerin önerisiyle o komisyon çocukları seçiyor, bir yıllık bu seçim, bitti, bir dahaki sene tekrar bu eğitimi almak isterlerse çocuklar yeniden sınava giriyorlar.

Ertesi gün “Üstün Yetenekliler Topluluđu” diye bu en çok dikkatiimizi çeken, özellikle akademisyen hocalarıma söylüyorum, Kore'deki bütün sistemi akademisyenler sivil organizasyonlarla götürüyorlar. Her üniversitenin içinde aşağı yukarı eğitim fakültesiinden ve diğer fen bilimleri, diğer bilimlerden hocalar sivil organizasyonlar kurmuşlar aidat alıyorlar, proje hazırlıyorlar, devlete veriyorlar. Çocukların testlerini geliştirmesinden tutun da oyuncakları dediğiniz bütün teferruatları onlar yapıp... Değil mi Hocam?

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – Evet.

BAŞKAN – En büyük avantajları tabii, bir üniversite çatısı altında bunu yaptıkları için üniversitenin imkânlarını kullanıyorlar. KOFAC'tan kaynak alıyorlar, hükümetten kaynak alıyorlar ve durmadan sistemi geliştirecek bir çalışmada bulunuyorlar. Kaç fen lisesi vardı şey?

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Yirmi tane. Bunun dördü sadece üstün yeteneklilere ayrılmış yani tüm öğrencileri üstün yetenekli olduğu tanımlanmış öğrenciler. Geriye liseler normal lise.

BAŞKAN – Bahset biraz, fen lisesini anlat. Fen lisesi miydi, neydi?

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Seul Fen Lisesine gittik. Fen lisesinin okul öğrenci mevcudu 120. Geçen yıllık rakamları verdiler bize, 2.500 tane öğrenci başvurmuş. Bunun 500'ünü ilk elemelerde elemişler, belge üzerinden. Ardından yaratıcılık ve problem çözme yeteneklerini ölçen bir sınav yapmışlar, onun sonucunda da yüzde 10'a düşürmüşler bunu. Yani 2.500'e düşürmüşler. Bu 200 kişiyi de iki günlük bir kampa almışlar. Bu kamp süresince gözleme ve mülakatla 80 kişiyi daha alıyorlar ve en sonunda 120 kişiyi fen lisesine almışlar, Seul Fen Lisesine. Belki, genel olarak bu tanılamaların en önemli özelliği, mesela “viskar” diye bir testten kesinlikle bahsetmediler bize.

BAŞKAN – Test yok zaten.

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Testi tamamen artık -2008'den sonra özellikle- tanılamadan çıkarmışlar. Veli ve öğretmen tavsiyesi ile...

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – Öğretmen de yok.

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – ... öneriliyor bunlar bir üst okula, ardından o üst okuldaki yönetim de toplanıyor ve yine bir mülakatla çocukları okula kabul ediyorlar. Yani kesinlikle, artık 2008'den sonra bu tanılamadan sınavı çıkardıklarını söylediler.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Yani yıllık 2 bin öğrenci müracaat ediyor, sonra da 120 öğrenciyle eğitim devam ediyor.

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Evet.

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – Fen liselerinin tarihi de çok geç değil, bizden çok daha eski değil, 1983 yılına dayanıyor.

BAŞKAN – Tabii tabii, yeni, çok yeni.

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – Yani çok yeni, biz, onlara göre 64'lere gittiğiniz zaman bizimki çok daha eski.

BAŞKAN – Burada da her yaptıkları faaliyet için veliden para alıyorlar, her gezi için yani her şey paralı.

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – Az da olsa katkı alıyorlar kesinlikle.

BAŞKAN – Tabii tabii yani devlet okullarında da. Bir de hep kurs niteliğinde yani kurumsallaşmış bir yapıdan ziyade - dediğim gibi- bir proje vererek hayata geçirdikleri tasarımlar.

Oradan, ertesi gün tekrar üstün yetenekli...

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Affedersiniz Başkanım, şu fen lisesi...

BAŞKAN – Evet, fen lisesinin yatakhanelerini gösterecektik biz size.

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – Bizimle kıyaslamak açısından önemli yani o.

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Bu, normal çalışma salonları yani öğrencilerin serbest çalışma yeri. Bilgisayarlarını, işte kitaplarını koydukları bir yer. Şu şekilde. Bunlar, odaları.

TEMEL COŞKUN – (Yalova) – İki kişilik odalar.

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Banyo, lavabo.

BAŞKAN – Burası banyoları. Bize burası çok ilginç geldi ama onların geleneklerinde ayrı olmazmış zaten onlar birlikte...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Birlikte duş yapıyorlar yani.

BAŞKAN – Bir daha getirir misin orayı?

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – O Avrupa'nın çok yerinde de öyle ama.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Evet, bu şekilde açık, şeffaf.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Çalışma yerlerini de... Konsantrasyonu orada sağlıyorlar.

BAŞKAN – Gördüğünüz gibi herhangi bir özen yok, diğer şeyler gibi.

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Bu, bilgisayar ek dersiye.

BAŞKAN – Hocalar, okul müdürleri tarafından serbestçe seçiliyor, herhangi bir sınav yok. Onların da belirli bir dosyaları oluyor. Görüşme ve mülakat usulü istediğini çalıştırıyor, dışarıdan ya da şeyle devlet.

Psikoloğunu ziyaret ettik okulun. Çocukların şeyleri bu psikolog hanım. Okulda bir tek psikolog var. “Nedir özellikle belirgin sorunları?” dediğimizde...

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – En çok üzerinde durulan, klasik olarak yani, Kore’de sınavların da kaldırılma nedeni olan: Ailelerin çocukları üzerinde çok baskı uygulaması ve iyi bir üniversiteye çocuğunun gitmesi için çok fazla bilgi yüklemeye çalışması.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sınavlar yok mu, tamamen kaldırılmış mı?

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Bu üstün yeteneklilik alanında kaldırılmış, evet ama bu, bir sorun olmaya devam ediyor. Hâlâ mesela dershane sektörünün yirmi milyar dolarlık bir sektör olduğunu söylemişlerdi. Yine, Başkanımızın da dediği gibi saat on birden sonra kurslara ders vermeme kuralı getirilmiş.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Bunun da devamı, intihar olaylarının da fazla yaşandığı bir ülke. Bu da çok enteresan.

BAŞKAN – Çok intihar yaygın, evet, çocuklarda. Çünkü hatta bizim bile o kadar sinirimiz bozuldu ki ifadelerden sonra, çocuğu yok saymışlar sadece ülkenin ekonomisi için damızlık hayvan gibi yetiştirilen bir çocuk sürüsü. Çocuk mutluluğu, çocuk memnuniyeti, çocuk kabulü böyle bir şey yok. Herkes binmiş, bütün sistem binmiş çocuğun sırtına...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Robotvari.

BAŞKAN – Robotvari, dıgıdık dıgıdık. Bu da tabii, intihar oranlarını çocuklar arasında çok arttırmış durumda.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Başkanımız sürekli sordu, dedi ki: “Kişi başına 25 bin doların olduğu bir ülkedeyiz ama bu gözüküyor sokakta, çarşıda, pazarda veya normal hayatlarında.” Buna zaman zaman şöyle bir cevap alındı: İşte, en fazla yatırımı eğitime yaptıkları, çocuklarının üzerine, işte dershaneçiliğe çok büyük pay ayırdıkları, üniversite...

BAŞKAN – Tek kaynağımız insan.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Yani “Bizim başka kaynağımız yok. Yer altı kaynağımız yok, şu yok, bu yok dolayısıyla bizim en büyük kaynağımız insan ve insana da eğitimle yatırım yapıyoruz.” diyorlar. Böyle de bir bakış var.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Bir de en çok İsrail’i örnek alıyorlar.

BAŞKAN – Evet, tek modelleri var İsrail.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Evet, İsrail. Sürekli bunu sorduk ve ondan sonra Singapur Başkanım. Evet. İsrail, Singapur, Amerika.

BAŞKAN – Oradan başka ilginç bir yer var. Daha önce bizim de burada konuştuğumuz, hepimizi, herkesi çok tebrik ediyorum burada, yani harikaydınız çünkü biz sadece oralarda, sizlerin buralarda konuştuğu, önerdiği şeylerin aslında yapılır, yapılabilir şeyler olduğunu gördük. Bunlardan birisi, biz sanat alanındaki üstün yetenekli çocukların güzel sanatlar akademisi tarafından eğitilmesi gerektiğini ısrarla vurguluyorduk ve bunun Kültür Bakanlığı tarafından yapılması gerektiğini. Böyle de bir kanunumuz vardı bizim. Bu kanun niye işlemedi? Daha önce sanat akademileri Kültür Bakanlığına bağlıydı, Kültür Bakanlığı da Millî Eğitim Bakanlığıyla birleşti, yürüyordu kanun. Kültür Bakanlığı ayrılınca, üniversite de Kültür Bakanlığından ayrılınca kanun işlemez bir hâle geldi. İşte Kore bunu yapıyor. Bizim gittiğimiz bir enstitü, orada bir üniversiteye bağlı çalışan enstitü, sınav yapıyor her yıl. Ücretli burası da, değil mi akademiydi orası da?

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Evet, akademiydi.

BAŞKAN – Güzel Sanatlar Akademisi. Üstün yetenekli çocukları yazın ya da kışın öğleden sonra alıp şeyde eğitiyor yani üstün yetenekli eğitimi dediği bu, evet bu. Ama görünce şaşırдық, biz de aynısını yine güzel sanatlar akademisine devam edebiliriz. Şimdi, biz orada hep sizi andık Üstadım çünkü sizin bu “ilk 5 bin” lafı yani “elite ulaşma” lafı genel yeteneklerden aslında, neredeyse bütün sistemlerin ulaşmak istediği yeri yani eleyerek, eleyerek, eleyerek oradan, o bizim de burada “ilk 5 bine ulaşabiliriz.” dediğimiz yere ulaşmaktı yani genel kanaati arkadaşlarla birlikte bu. Çünkü üstün yetenekli ve özel zekâlı çocukların eğitimi dediğiniz de bir harikuladeliğe görmedik, özel laboratuvarlar görmedik, çalışma ofisleri görmedik, özel çiftlikler görmedik, özel kamplar görmedik, devletin bu çocuklar için ayırdığı özel bütçeler görmedik. Bütçeler var ama kişiyi ve çocuğu destekleyen değil, projeleri destekleyen şey. Biz de buradan bir önerme yapacağız, eğer uygun görürseniz mesela TÜBİTAK’ın büyüklere verdiği araştırma projelerinde eğer üstün yetenekli çocuklardan da birisi projenin içindeyse yüzde 20 daha fazla kaynak versin mesela, onları da teşvik etsin. Buna benzer şeyler. Onun dışında özel hiçbir şey görmedik, görmeyince hatta şaşırдық gerçekten. İşte kursa dönüşmüş dershaneler, sanat şeyleri de aynı şekilde verildi. Böylece, biz gittik ama bizim BİLSEM ünitelerimize baktığınızda, bizim sınıf geçme, erken bitirme gibi, fen liseleri gibi vakalara baktığımızda, bina olarak kâğıt üzerinde iyiyiz ama orada iradeyi sağlayan bir kanun oluşmuş çünkü farklı yönetim sistemleri olduğu için burada Bakanlık iradesi yahut da bu rapordan biz bu iradeyi oluşturacak bir kurum önerisi yapmamız lazım. Bu öneri, bu kurum olmazsa Bakanlığın kendi kendine bunu, hareket etme kabiliyetine ben şahsen çok güvenmiyorum çünkü arazi de kayboluyor.

Ekeleyeceklerin var mı Tuncay? Özellikle şunları kaçırmayalım dediğin yerler.

YASAMA UZMANI TUNCAY GÜN – Genel olarak üstün yeteneklilerin üç farklı şekilde eğitildiğini söylemişti Millî Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı: Normal okullarda üstün yetenekli sınıf şeklinde. İkincisi, üniversitelerde üstün yeteneklilerin eğitilmesi yani sadece üniversite öğrencilerinin değil, ortaokul ve lise öğrencilerinin de üniversitede eğitilmesi. Bir de, dört tane fen lisesinde olduğu gibi sadece üstün yetenekli çocukların eğitimi için ayrılmış okullar. Yani üç...

BAŞKAN – Mesela ben o çocuklar için, bu hani dört tane sanayi, beş tane sanayi devi var ya, ben onlarda, iyi bir kaynak aktarılıp da bu eğitime destek verilebileceğini falan düşünmüştüm, böyle bir beklentiyle gitmiştik ama bunların hiçbirini maalesef orada biz görmedik.

Evet, şimdi soruları alalım, sorularla geliştirelim.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Başkanım, öğretmenlerle ilgili...

BAŞKAN – Buyurun, buyur buyur söyle, söyle. Sesim yok az kullanmaya çalışıyorum, söyle.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Yani benim çok etkilendiğim, belki sizlerin de öyle, Kore’de yani tek hoşuma giden sistem, öğretmenlerin sınavlarda yüzde 1’e giren dilimdeki çocukların esasında öğretmenliği tercih ettikleri.

BAŞKAN – Haa, evet doğru.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Ve öğretmenin toplumdaki algısı, prestiji çok önemli bir yerde. O yüzden de hep yüzde 1’deki öğrenciler...

BAŞKAN – İlk yüzde 1’e girenler bizim burada tıp fakültesine, uçak mühendisliğine giderken orada ilk yüzde 1’in tek tercihi varmış ki, bu olağanüstü bir şans bir toplum için.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Ki, bir ilkokul öğretmenliği üniversitedeki bir profesörlükten daha önemliymiş.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Oluşturulmuş bir şans.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Evet, o bir toplum algısı. Onu ısrarla sorduk, bu tercih neden? Toplumdaki öğretmenlerin itibarının çok yüksek olması...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – İtibarı yüksek, önceden beri söyleriz biz.

BAŞKAN – Çok önemli bir şey bu, çok şaşırdım.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Yani benim o çok... Yani benim Türkiye’de esasında en büyük hayalim bu.

BAŞKAN – Çok olağanüstü bir şeydi o ya.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Öteden beri, Türkiye’de eğitimi çözecek olan olayın öğretmenlerin itibarının, saygınlığının artırılması ve ekonomik gücünün artırılmasıyla başlayacağı. Nitelikli, üstün yetenekli, üstün kapasiteli, kaliteli insanlar öğretmenlik mesleğini seçtikleri zaman zaten düğüm çözülmeye başlıyor ama Türkiye’deki durum nedir? Öğretmen giderek toplumda değer görmeyen, işte, pazarda limon satmak mecburiyetinde kalan... Tarih boyunca böyle.

BAŞKAN – Ama ekonomik durumları orada da çok iyi değil Hocam.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Yo yo, yani biz ısrarla onu sorduk, bir para kazanmıyor...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Tabii ama her ülkenin değer yargıları birbirinden farklıdır. Türkiye’de mesleklere prestij kazandıran değer yargısı, ne yazık ki ekonomik durumu olduğu için, ben Türkiye’ye yönelik çözümden bahsediyorum. Bir üniversite öğretim üyesi, o da çok kötü koşullarda ücretlendiriliyor ama yani sonuçta eğitim görevi yapan insanların aralarında bu kadar uçurumların olmaması gerekiyor. O zaman toplum, bizim şu anki, maalesef çarpıtılmış değer yargılarımızla toplum yani cebindeki parası kadar değer verir hâle geliyor insanlar. İş adamlarına dış politika yorumlarının yaptırılmasının başka bir nedeni var mı bu ülkede? Yani ilköğretim, ortaokul mezunu iş adamları Türkiye’nin dış politikasıyla ilgili mikrofonlar uzatıldığında konuşuyor ve görüşleri değer alıyor, niye? Cebinde parası olduğu için. İşte, o nedenle öğretmenlik mesleğinin itibarının yükseltilmesi, kaliteli insanların, yetenekli insanların öğretmenliği seçmesi bence ilk çözülecek düğüm olmalı.

BAŞKAN – Tabii, bu raporda bunu büyük harflerle yazmalıyız. Bugünkü yüzde 1’ini orada öğretmenlik... Belki en büyük başarılarından birisi.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Evet, onu özellikle... Bir de zaten okulu bitirdikten sonra da direkt yani öğretmenliğe başlamıyorlar yine orada da bir sınav var, tabii üstün yetenekli yani yüzde 1 dilimdeki insanlar girdiği için çoğunluğu bu sınavı geçiyorlarmış zaten ama yine de bir sınav var yani iyi ki önlerinde, hemen pat diye öğretmen olamıyorlar ve yıllık düzenli eğitimleri varmış. Normal öğretmenlerin de üstün yeteneklilerin de.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – O, yıllık doksan saat. Saatini de söylediler, doksan saat her öğretmen eğitim veriyor.

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Her öğretmen yıllık doksan saat öğretmen alıyor, üstün yeteneklilerle ilgili de altmış saatle yüz yirmi saat arasında her yaz düzenli eğitim programları var.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Bizde de var benzer örneği ama pek işe yaramıyor.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Tabii, öğretmen çok ön plana çıkıyor ama Hocam yani çok fazla biz onu irdeledik, miktarını bile sorduk, maaş olarak. Maaşın dışında bu hizmetleri verirken ne alıyor farklı bir şey. Mustafa Bey dedi ki: İşte onlar...

GÖNÜL BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin) – Ek ders ücreti alıyor.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Ek ders ücreti sadece. Bizde benziyor zaten bütün Kore’nin birçok şeyleri bize çok benziyor ve üstün zekâlı çocuklar için özetle diyorlar ki: Eğitimin şekli, onu çok önemsiyorlar. Öğretmeni önemsiyorlar, bir de imkân ve ortam. Ama Başkanımın da ifade ettiği gibi bizim gördüklerimizde imkân ve ortam noktasında belki öğretmenleri biraz daha derli toplu geliştirilmiş sayılır ama diğer alanlarda çok fazla böyle makas açıklığı da yok.

BAŞKAN – Evet, buyurun, soruları alalım, eksiklerimizi tamamlayalım.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Soru değil de, bir şeyin altını çizmek istiyorum.

Artık, gerçekten çok güzel, çok verimli bir çalışma yaptı. Ben önce Komisyonumuzun Değerli Başkanına sonra da bütün arkadaşlarımıza çok teşekkür etmek istiyorum.

Ben çok yararlandım bu Komisyonunda bulunmaktan. Şimdi bir taslak rapor yazıldı, öneriler yapıldı. Bundan sonra, tabii, bu Komisyonun yapabileceği şey, bu önerileri aktarmaktır ama sistem nasıl işleyecek? Nereden başlayacak? İlk adım nasıl atılacak? Bütün bunları raporun içinde önerecek miyiz? Yani şuradan...

BAŞKAN – Hocam, bu hafta ben hepimizden bekleyeceğim.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Bunları da bekleyeceksiniz.

BAŞKAN – Ben sizden yol haritası, önerilerinizi isteyeceğim, sonra onları arkadaşlar harmanlayıp bir şey... Şöyle bir mantık yürütmek istiyoruz orada, sizlere kolaylık olsun diye söyleyeyim, yani özneleri nasıl kullanalım diye düşündüğümüzde, bizi iyi

oturtan yer yaş aralıkları oldu yani çocuğun hangi yaş aralığında, hangi kurumlarla muhatap olması. Hangi kurum çocuğu bırakmasın, arada kaçmasın çünkü çocuktan hareket ettik, olmadı; okuldan hareket ettik, olmadı. Bir yerde kendini kaybediyor ama eğer yaş silsilesi yani sıfır ile üç yaş arası Sağlık Bakanlığı bu çocuğun bütün boyunu posunu ölçüp, aşısını kontrol ettiği gibi; kişisel ve zihinsel gelişimle yetenek gelişimini ölç, oyuncuğuna varıncaya kadar aileye danışmanlık yap. Çocuğum okudu diyen aile nereye gideceğini düşünmesin, aile hekimi ya da işte o çocuk hekimiyle hemen şeyini alsın diye, Bakanla da konuştuk, Bakanla da onu... Uygunsa konuya yaş aralıklarıyla tavsiyelerde bulunalım, kurumsal olarak tavsiyelerde bulunalım derim.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Şimdi bir şeyin altını çizmek istiyorum, sonuçta, çocuklar bu okullarda eğitilecekler, şu anki mevcut sistemin içinde zenginleştirilmiş programlar, ayrı sınıflar, birleştirilmiş sınıflar her ne ise ama şu mevcut okul sistemi içinde eğitilecekler.

Şimdi, muhalefet partisi milletvekili olduğum için konuştuğumu zannetmeyin ama mevcut tablo -şu an itibarıyla, okulların altyapısı itibarıyla - çok kötüleşmiş durumda. Bilgi Edinme Yasası doğrultusunda almış olduğum rakamlara baktığımda, Türkiye'de sınıf mevcutlarının 42 ila 70 arasında değiştiğini görüyoruz. Mesela, İstanbul ilinde sınıf mevcudu 41'e yükselmiş. Çok ciddi bir rakam, okula başlayan öğrenci sayısında 400 binin üstünde bir artış olmasına rağmen okul sayılarında hiçbir artış olmadığı gibi, okullar ayrıştırıldığı için, bakın çok ilginç tablolar ortaya çıkıyor. Şu anda 11.017 tek başına ayrıştırılmış ilkokuldan mezun olan öğrenci 3.558 ortaokula yerleştirilecek. Tablo çok vahim. Bunu paylaşmak ihtiyacımdayım, bu sistemin geleceği açısından...

BAŞKAN – Arkadaşlar, Serter Hocamın elindekini raporda tespitler kısmına geçelim...

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – İsterseniz ben, bu tespitleri... Çünkü bunlar, Bilgi Edinme Yasası ve İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğünden elde ettiğim resmî rakamlar...

BAŞKAN – İstanbul mu?

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Hayır, Türkiye geneli.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – 70 rakamını nereden buldun, var mı Hocam, sınıf sayısı 70?

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – 41 İstanbul'un rakamı, genel okullarla yapılan araştırmalarda 70'e kadar -Ankara dâhil- çıkan sınıf mevcudu. Zaten, yani mecburiyet.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Bana biraz abartılı geldi.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Hayır, bütün okullar, ortalama demiyorum, 70'e kadar çıkan ama İstanbul ortalaması 41 diyorum. Şimdi, yani inanın, yeni bir tartışma açmak için bunları söylemiyorum, ama hani, bizim anladığımız bakımdan birleştirilmiş sınıf var ya hani köylerde möylerde dört sınıf, beş sınıf bir arada okutulmuş... Şimdi, ben şunu öğrenmek istedim: Bu birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan okullar, yeni okula başlayan 60, 66 aylık grubu da kapsayacak mı acaba, kapsıyor mu diye?

Bakın, Türkiye'deki toplam okulların -öğrenci sayısını demiyorum- yüzde 33'ü birleştirilmiş sınıfta uygulama yapıyor, İstanbul'da 707 okulda ilk dört sınıf birleştirilmiş eğitim yapıyor. Şimdi, biz üstün yetenekli çocukların tespitinden bahsediyoruz. 60, 66 aylık çocukları, 82 aylık çocuklarla aynı sınıfta okutuyoruz ve bu sistem içinde üstün yetenekli çocukların tespitini reel anlamda, samimiyetle yapabiliyoruz için bu altyapı eksikliklerinin mutlaka ve mutlaka giderilmesi lazım. Bu kargaşa, bu kaotik ortam içerisinde bu tespitleri yapıp da bu çocukları doğru kulvarlara yönlendirmemiz, zenginleştirmemiz, ayrı sınıflarda okutmamızın mümkün olamayacağını ben sadece altını çizmek istiyorum. Raporda bu resmî rakamları size ayrıntısıyla verdiğim zaman -çok vakit almak istemiyorum- daha da vahim bir tabloyla şu anda eğitimin karşı karşıya olduğunu göreceksiniz ve inanın bunu 4+4+4 çıkmasını diyen mücadele veren bir muhalefet milletvekili olarak değil ama Üstün Yetenekli Çocuklar Komisyonuna katkı yapan bir eğitimsever olarak paylaşmak istediğimi de, bu konudaki samimiyetime de inanmanızı istiyorum. Bunu raporumda yazacağım ama bunu mutlaka vurgulamak ihtiyacı var diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Ben de gerçekten bu süreç içinde hem çok keyifli hem de birçok konuda öğrendiklerimden dolayı mutlu oldum ve bunun için de teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu rapora göz attığımız zaman, kafama takılan bir şey oldu da ben o açıklığa kavuşsun istiyorum.

BAŞKAN – Hocam, bu rapor, ben tekrar söylüyorum: Elinizdekiler arkadaşların, kısımları toparlayıp bize sunduğu yani ben de sizin durumunuzdayım, hiçbirimiz okumadık daha, onun için hiçbir şey söyleyemem onun üzerine.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Gördüğümüz kadarıyla yani gördüğüm kadarıyla biz, farklı bir yöntem önereceğiz burada yani çocukların şu andaki gibi tek sınavla, farklı bir okula gitmesi gibi değil de belki okullara devam ederken sınıf atlamaları gerektiği ve

hatta üniversiteye kayıt olmaları gibi. Yalnız bunun tabii uygulanma süreciyle ilgili bir takvimin de önerilmesinde yarar var diye düşünüyorum çünkü “Aa, bu böyle bir şey önerildi çok güzel.” deyip, önümüzdeki sene uygulanmaya kalkarsa işte fen liseleri kapatılıp üstün zekâlı çocukların bir anda normal ilkokullara, ortaokullara veya liselere dağıtımı yapılacak olursa üstün zekâlı çocuklar tamamen ortada kalır. Ne öğretmenler şu anda yetişmiş durumda ne de -siz de biliyorsunuz ki- Millî Eğitim Bakanlığı bu konuya hazır. Yani ben, bir takvimin de yani “Nasıl bir şey olmalı?” şeklinde önerilerimizin de olmasının yararlı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) - Özellikle bu “Yaşla ilgili sisteme ne zaman girmeli ya da çocukları nerede yakalamalı?” sorusuyla ilgili şimdi, Almanya’daki sistemde mantık, dördüncü sınıftan sonra yani on yaş kabul edilen bir mantığı var. Bunun nedeni de zihinsel gelişme ne olursa olsun bedensel gelişimin olgunlaşmamasından kaynaklanıyor ama genel eyaletler sisteminde ifade edilen: Eğer çocuk üç yaşında farklı yetenekleri seçilirse üç yaşında sisteme alıyorlar, bir şekilde ilgileniyorlar ama sistem, onlarda eğitim sistemi 4, 6, 2 şeklinde, dördüncü sınıftan sonra genelde sisteme giriyor ama eyaletler arasında farklılıklar gösteriyor.

BAŞKAN – 4, 2, 6.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – 4, 6, 2.

Sistem 1970’te aslında kriz yaşamış. 2000 yılında ikinci bir felaketi yaşamış eğitim sistemi Almanya’da çünkü birinci sistem, savaş sonrasında özellikle göçmen almalarından kaynaklanan bir yapı oluşturmuşlar. Belirli bir kısmı “Gymnasium” dediğimiz, ya da bizim “fen lisesi” dediğimiz bir sistem içerisinde 4, 6, 2 sistemi içerisinde alıyorlar, “Gymnasium”u bitiren üniversite seçme sınavı değil ama “Abitur” denilen lise bitirme sınavına girdikten sonra istediği üniversiteye gidebiliyor ama onun dışındaki bu “meslek okulları” dediğimiz diğer bölümler genelde 4 ve 6 sistemi içerisinde on yılın sonunda bitiriyorsun, üniversite sınavına giremiyorsun. Sen bir meslek sahibi oluyorsun, meslek liselerinden sonra.

Şimdi, bu sistem içerisinde dördüncü yıldan yani ilk dörtten sonra -ya da bazı eyaletler beş, bazısı altıncı sınıfta alıyor, uygulamaları farklı- çocukları alıyorlar ama sistemi şöyle geliştiriyorlar, hepsinde aynı maddeleri gördük -bizde olmayan diye söyleyeyim- bizde, Türkiye’de sınıf atlama bir yılla sınırlı. Onlarda erken okula alma kararı alabiliyorlar, sınıf atlama bir dönemle sınırlı değil; hızlandırma, zenginleştirme modeli var, sınıfları birleştirme modeli var hepsinde ve üniversitelerden ders alma modeli var bu yaşla ilgili. Sınıf birleştirme modelinde özellikle ilk dört yılda da uyguluyorlar, birle iki; üçle dört arasında. Bunu mesela, Frankfurt eyaletinde 1.000 okuldan 100 tanesinde yapıyorlar. Fleksi sınıf deniyor buna, karma sınıf. Ama biz diğer eyaletlerde de özel uygulama olarak gördük bunları.

Özellikle benim dikkatimi çeken sistem, Frankfurt’taki okuldaki mantıktı. Fleksi sınıflar ama öğretmen demiyorlar, “eşlik edici” diyorlar yani yetenekli çocukları aldıklarında eşlik edici çünkü şu yok Frankfurt’taki uygulamada: Küme mantığı çalışması var uygulamada, karşıda illa tahta olacak diye bir şey yok, birlikte çalışıyorlar. Yani öğrenme, öğretmen mantığı değil de eşlik edici mantığı var. “Öğrenmeyi öğretmeye çalışıyoruz.” diyorlar. Prensiptir bu, öğrenmeyi öğretmeye çalışmak.

Hep tespitlerle ilgili şeyler var ama tespitlerde üç faktör var: Mutlaka aile ve okulun destek vermesi. Eğer bunun ikisi de herhangi bir çalışma yapmadıysa, 6’ncı sınıfta çocukta bir farklılık fark ederlerse psikologlar alıyorlar ya da 5’inci sınıfta -bu her eyaletin farklı- alabiliyorlar.

Yalnız, Almanya şunu tespit etmiş: 2000 yılından sonra çok ciddi kendilerini geride hissediyorlar. Bilim, kimya ve çelik sektöründe vasat hâle geldiklerini kabul ediyorlar. En fazla Nobel alan ülke olduğu hâlde bilim dalında bunu aşağıya çekmişler. Şimdi bununla ilgili ne yaparız diye ufak düşünceleri olduğunu biliyorum ama çok büyük, bizim gibi böyle bir telaşları yok. Yalnız özellikle felsefe dersi -iki tane eyalette söylenen buydu, Mustafa Bey de söyledi- geliştirilmiş felsefe dersi veriyorlar. Bizde okullarımızda felsefe dersi azaldı, kaldırıldı yani sistem olarak liselerde.

Almanya’da, Güney Kore’deki fen dallarında, bilim dalındaki güçlenme mantığı yok ya da bizim fen liselerinde olduğu gibi, mutlaka sosyal olmaları isteniyor. Ne olursa olsun spor alanındaki ve sanat alanındaki şey daha fazla. Sporda öğrenci yakalamaya daha fazla çalışıyorlar. Münih’teki “gymnasium”da on birden sonra sınıfları, üstün yeteneklileri daha önce altı ile on bir aralığında özel sınıflara aldıkları hâlde on birde tekrar karma hâle getiriyorlar, on bir ve on ikide çünkü sınıflar da karma. Amaç bunda bir, birikimin diğer çocuklara aktarılması, ikinci amaç da sosyalleşmeyi sağlamak yani sosyal hâle gelsin o yaşta diye. Ama mesela bir grupta yaş standardını koyuyor, “Herkes kendi yaş grubuyla eğitim görmeli.” diye bir eyalette.

BAŞKAN – Yüzde 2’ nin geneli için ama ilk 5 bin için değil bunların hiçbirisi, olmaz.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Öyle bir ortam, alan yok zaten.

BAŞKAN – Ya da var, paylaşmıyorlar.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Yok, ortada bir şey görünmüyordu.

İki ayrı çalışma vardı, iki farklı eyalette. Birinde yaş gruplarını şey yapıyorlar, “Herkes kendi yaş grubuyla olmalı.” diyor, yeteneklileri ayırdığında. Diğerinde “4’üncü sınıftan sonra karma olabilir.” deniyor. Ben matematik sınıfına girdim. Matematik sınıfında on iki yaşında bir çocukla on yedi yaşındaki bir çocuk aynı dersi alıyorlardı, hepsi küme hâlinde çalışıyorlardı. En büyük özellik, grup çalışmasına teşvik etmeleri yani karşıdaki bir öğretici, dikte edici mantık değildi, grup çalışmasıydı.

Pedagogların...

BAŞKAN – Sizde öğretmen eğitimi nasıldı?

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Öğretmenler mesleki eğitim olarak yapıyorlar. Sadece Duisburg’daydı. Şunu kabul etmişlerdi: Öğretmene şunu soruyorlar, okul alıyor: “Kim bizimle çalışmak ister?” sorusunu soruyor. Bu çalışmak isteyenler içerisinde ayrı farklı bir maaşları yok. “Hangi öğretmenler bu grubu oluşturmalıdır?” diye başvurular arasında kendileri değerlendiriyorlar. Sınıflara 1 bay, 1 bayan öğretmeni sokuyorlar bu özel sınıfların sorumlusu olarak, çift öğretmen koyuyorlar. Tecrübeli ve tecrübesiz yan yana getiriyorlar, 2 tecrübeli şeklinde değil de tecrübeli ve tecrübesiz. Hangi öğrencilerle birlikte çalışmak istiyorlarsa öğretmene o grubu veriyorlar yani keyif alacağı grubu istiyorlar. Bu ikili grup velilerle mutlaka diyalog hâlinde oluyor ve mutlaka günlük rapor hazırlıyorlar.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Hocam, başka ekleyeceğimiz bir şeyler varsa ekleyin, kayıtlara geçsin.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Efendim, bizim gezimiz de çalışmamız da çok başarılı geçti, güzel geçti. Yalnız şunu belirtmek istiyorum ki her ülkenin kendine has modeli var. Bizim ülkemizin kültürel yapısıyla, insanımızın özellikleriyle diğerlerinin çok farklı olduğunu görmekteyim. Bu çok ciddi bir Komisyon, keyif aldığım -gerçekten, şahsınızda tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum- bir çalışma.

Düğmeyi baştan düzgün iliklememiz gerekiyor. Meclis ilk defa böyle bir konuya ciddi el atmış durumda. Yapılar yapmazlar, bunu yönetime sunarken, Meclise getirirken, Hükûmete sunarken tarihî bir görev yaptığının farkında olarak doğru yerden başlamalıyız diye düşünüyorum.

Söz gelimi Yeni Zelanda’da sistem, evet, güzel deniyor ama Yeni Zelanda, gördüğüm kadarıyla, gelir seviyesi 35 bin dolara ulaşmış bir ülke. Eğitim devlet okullarında yapılıyor, bütün bunlar. Ama toplumda sapkınlıkların bu kadar had safhada olduğu bir yer ben düşünmüyorum. Erkek okulları var, sadece erkekler okuyor; kız okulları var, sadece kızlar okuyor. Ülkede erkek erkeğe evlenmelerin yaşandığı, miras konularının kanuna geçtiği, farklı sapık lezbiyen kahvelerinin aleni olarak böyle bulunduğu bir toplum yapısı...

BAŞKAN – Ne kahveleri?

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Lezbiyen kafeleri, bunların olduğu, alenileştiği bir toplum yapısına ulaşmış. İnsanların, çocukların çok zeki yetişmeleri, üstün zekâlıları, yeteneklileri geliştirmeleri o toplumun sağlıklı yetişmesine ne derece katkıda bulunur, o da tartışılır.

Sistemin temeli, biz diyoruz ki “Öğrenci temelli.” Hayır efendim, önce öğretmen temelli. Bu öğrenci temelli merkezî sistemi yürütecek olan öğretmen. Öğretmen, evet, müdahaleci olmayacak, öğrenciyi bırakacak ama bu sistemi yöneten biri lazım. O bakımdan, Türkiye’de öğretmen yetiştiren kurumu biz öldürdük, yok ettik, öğretmen yetiştirmiyoruz biz. Yani bahsedildiği gibi, hiçbir şey olmayan öğretmen oluyor.

BAŞKAN – Acaba sizin önerileri de öğretmen ağırlıklı bekleyelim mi?

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Kesinlikle.

Bu ülkede anne hamile kaldıktan sonra -kadın ve aileden sorumlu bakanlık tarafından da olabilir- hamile hanım ve çocuk devlet tarafından kontrole yani takibe alınmalı. Evindeki huzursuzluk, çocuğun ailede geçirdiği, hamileyken annenin evdeki kavgaya, geçirdiği travmalar onun hayatına hep etki ediyor. Doğum, doğum sonrası, beslenmesi, gelişmesi, birtakım bu zekâsının tespiti noktasında... Yani bir yaşındaki çocukta, onda birtakım bulguları elde edebilen artık bir bilim var ortada, bunların tespiti; iki yaşında eğitimin gerekirse başlatılabilmesi. Bunlar içerisinde yetenekli olanların yeteneklerinin tespit edilip geliştirilmesi anlamında, elimizde daha sağlıklı bir hedef kitlenin getirilmesi gerekiyor. Yani sadece üstün yetenekli çocuğun tespit edilip eğitilmesiyle beraber, Türkiye’ye

has, Türk milletine özel, bize has bir model geliştirirken komplekslerden uzak, samimi, bilimle millî kültürümüzü bağdaştıran, sağlıklı, mutlu bir topluma bu insanların katkısının ne olabileceği noktasında bir yol haritasının faydası olacağını düşünüyorum.

BAŞKAN – Kim yapсын istiyorsunuz Hocam bunu? Millî Eğitim Bakanlığı mı, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı mı, Başbakanlık mı, Cumhurbaşkanı mı?

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Bir danışma kurulundan bahsetmişti Yüksel Bey. Bu tarz fikirler geliştirilebilir. Bütün bu diğer bakanlıklardan, her bakanlığa da görevler verilerek... Yani doğum noktasında, kadın aileden sorumlu... Yani sağlıklı bir bireyin doğumu ve gelişimi noktasında o bakanlığa birtakım görevler verilebilir, Sağlık Bakanlığına verilebilir.

BAŞKAN – Önerilerinizde alacağım bunları.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Tabii ki.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Bu konuda karşı görüş söyleyebilir miyim efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Söylenenlerin çoğuna katılıyorum ama demin bir arkadaşımız da söyledi: “Öğrenmeyi öğretiyorlar.” ve öğretmen merkezli. Ben buna karşıyım. Yani öğrenmeyi öğretmek değil, öğrenmeyi öğrenmenin sağlanması. Yani öğrenmeyi öğretmek dediğimiz zaman zaten çelişkili bir şey öğretiyoruz. Öğrenmeyi öğrenmenin sağlanmasını hedeflemeliyiz.

Öğretmen merkezli bir yaklaşımın da en azından zekâyla ilgili, yaratıcılıkla ilgili konularda bana göre doğru olmayacağına inanıyorum. Orada da yine insanların, hem gençlerin, çocukların, her yaştaki insanın öğrenmesinin temin edilebileceği araçlar, mekani zmalar, kanallar oluşturulması lazım. Dolayısıyla vurgunun bu yönde yapılmasının doğru olacağını sadece ifade etmek isterim.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Galiba buradaki en temel çelişki, iyi öğretmen yetiştirmek, nitelikli öğretmen yetiştirmek başka bir şey ama eğitimin öğretmen merkezli olması başka bir şey. Yani öğretmen merkezli eğitime ben de katılmıyorum ama nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda zaten hepimiz zannedirim aynı fikirdeyiz. Yani Emrehan Bey de onu vurguluyor, ben de...

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Bu sistemi yürütecek kişi öğretmen.

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – O anlamda kullandı öğretmen merkezli.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Mutabık kaldıysak ben konuşmayabilirim.

BAŞKAN – Buyurun.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Sayın Başkanım, hem şahsınıza gösterdiğiniz demokratik olgunluk, yönetim biçimine...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – ...zaman zaman muhalefete bile gerek olmadan yaptığınız muhalefetlere ve Komisyonun tüm üyelerine gerçekten çok teşekkür ediyorum. Çok keyifli bir çalışmaydı, çok öğretici ve eğitici bir çalışmaydı. Komisyona katkı veren bütün paydaş arkadaşlarımıza da, bakanlık, kurum temsilcilerine de teşekkür ediyorum.

Ayrıca bir teşekkürüm daha var. Almanya programına birlikte katıldığımız değerli arkadaşlarım Sayın Mustafa Ataş, Sayın Tülay Selamoğlu, Sayın Şirin Ünal ve Çiğdem Münevver Ökten'e gerçekten teşekkür ediyorum. Gerçekten çok keyifli, olumlu, yorucu ama bir o kadar da sonuçları başarılı bir çalışmaydı.

Bu Komisyonun hem kuruluşu hem çalışması hem de sonucu itibarıyla da Meclisteki tüm çalışmalara örnek olmasını dilerim, böyle bir temennim de var. Buradaki karşılıklı anlayışın, hoşgörünün, olumlamanın her aşamasıyla örnek olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Bayağı bir zekilerden oluşturduk herhâlde Komisyonu.

RECEP GÜRKAN (Edirne) - Gerçekten çok yararlı bir çalışma olduğunu düşünüyorum.

Tabii, şu kaçınılmaz: Öğretmen yoksa eğitim de yok.

BAŞKAN – Çok güzel bir Kore atasözü var, onu yazmıştık: “Eğitimin kalitesi öğretmenin kalitesiyle sınırlıdır.” diyor.

RECEP GÜRKAN (Edirne) – Yani öğretmen yoksa eğitim de yoktur ama bu eğitimin öğretmen merkezli olacağı anlamına gelmez ama öğretmensiz hiçbir eğitim sistemini kuramazsınız, en iyisi en kötüsü hangisi olursa olsun, fark etmez. O noktada öğretmen eğitiminin ya da bu anlamda öğretmen yetiştirmek epey bir süre alacağı için, mevcut öğretmenlerin içerisinde gönüllülerden başlayarak bir sistem oluşturmanın belki de ilk adımları olacağını düşünüyorum.

Tabii, bu Komisyonun çıktılarını değerlendirirken ilgililer, zannediyorum, birkaç yöntem izlememiz gerekecek. Bunlardan birisi “Ne yapacağız, nasıl yapacağız, ne zaman yapacağız?” sorularına cevap vermek gerekiyor. Ama bunun olmazsa olmazı, işte öğretmenleri eğitmek, bunun için nasıl bir eğitim paradigması kuracağız, bunu belirlemek, bunu kararlaştırmak. Ben Almanya'da

beraber olduğumuz arkadaşlarımızın tüm söylediklerine katılıyorum. Diğer Komisyon üyelerinin tabii çalışmalarını onlar kendileri biliyorlar ama biz bazı noktalarda ilerideyiz, bazı noktalarda gerideyiz, bazılarında yokuz. Şimdi bu tespitleri sağlıklı biçimde yapmak gerekiyor ve Komisyonun nihai amacının da bağcı dövmek değil, üzüm yemek olduğu mutlak ekseriyetle ortada. Bu da çok sevindirici bir gelişme, ülkemizin eğitimi açısından, eğitim sistemi açısından.

Ben temennimi tekrarlayarak sözlerimi tamamlıyorum. Umut ediyorum, inşallah, bu Komisyonun çalışması tüm komisyonlara da örnek oluşturur.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Şimdi, çok güzel bir söz var ya hemen veriyorum: “İlkel zekâlar kişileri, orta zekâları vakaları, üstün zekâlar sistemleri konuşurlar.” Belki bizim bu Komisyonda başarımızın ve bu başarının... Gerçekten çok başarılı bir komisyon yani şaka maka değil, kendimizi övmek için değil. Ben kendim de üç komisyon yönettim, onlar da iyiydi ama bu başka. Bir sürü komisyonda çalışma buldum. Hem sonuçları hem yarattığı kamuoyu hem şuradaki bilgi birikimi... Bu tutanakların hepsi bir ansiklopedi gibi kayıtlara ve tarihe düşecek, çok hoş bir şey. Belki işte, demin espri yaparken “Hani üstün zekâlılar sistemleri...” Biz sistem konuşmaktan diğerleriyle çok meşgul olmadık, o da bize çok pozitiflik getirdi, verim getirdi, çok fayda getirdi.

Buyurun.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Ben de size ve arkadaşlara teşekkürle başlamak istiyorum. Katma değeri olan bütün hocalarımızdan da çok ciddi istifade ettik ama yardımcı personelin de hakkını yememek lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Kesinlikle. Gece gündüz çalıştılar, bir aydır çalışıyorlar.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Başkanım, muhalefetin yapıcı özellikleri burada gördüğümüz, inşallah her yerde alılabileceğimiz bir özellik olur. Bir kardeşlik hukuku içerisinde çok iyi bir çalışma atmosferi yakaladık diye düşünüyorum. Hakikaten çok teşekkür ediyorum, birbirimizden çok ciddi istifadeler ettik diye düşünüyorum.

Recep Kardeşimizin ifade ettiği yerden, bıraktığı yerden bir şey söylemek istiyorum: Türkiye çapında ciddi incelemeler yaptık. Öncelikle bu üstün zekâlı ve yetenekli çocuklarımızın ne durumda olduğunu yani Türkiye'nin buna vermek istediği değer de nerede olduğumuzun bir tespitini yaparız Komisyonda diye düşünüyorum Sevgili Başkanım. İkincisi de mademki dünya ölçeğinde de üç yer de olsa böyle bir çalışmanın özelinde, acaba biz bu konuda biz nerelerdeyiz yani yaptıklarımız var, yapamadıklarımız var; hiç yoksak eğer bu raporun da ben önemli bir tespit olacağını düşünüyorum. Hem Türkiye'ye de hem de dünya ölçeğinde işte şaşırdığınız ve çok da mutlu olduğunuz yerler beni de bugün hakikaten mutlu etti. Biraz da insafılı olmak lazım. Kendi bünyemizde de emek vermiş bir eğitim yapısının eksiklikleriyle beraber... Kaldı ki bu masanın etrafındaki çok kaliteli insanlar da bu eğitim metotları içerisinde ortaya çıkmıştır. Daha iyiyi daha güzeli arıyoruz diye söylüyorum.

Hocamın tespitini ben de hemen soru işaretleriyle yapmıştım: Öğrenmeyi öğretmek mi, öğrenmeyi öğrenmek mi? Eğitim çalışmalarını içerisinde bilhassa öğretmenlik yapmış olan herkesin dikkatini çektiğini düşünüyorum. Elbette ama sadece öğretmen dersek de haksızlık olur, öğretmenlikten gelen birisi olarak söylüyorum. Bunun üç tane temel ayağı vardır: Birisi öğrencidir, birisi öğretmendir, bir tanesi de velidir. Bakın, Sevgili Milletvekilim “Öğretmen öncelikli olsun.” dedi.

BAŞKAN – Öncelikle demedi, onu düzeltilim de yanlış anlaşılmasın. Merkezden kastı, kaliteli, iyi yetişmiş bir öğretmen. Çünkü cümleye şöyle başladı ya: “Düğmeyi doğru yerden iliklersiniz.” sözünden onu kastetti.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sevgili Başkanım, benim kastettiğimi bilmediğini söylediniz. Doğru bir tespitten başlayıp arkasından da bir çocuğumuzun annesinin karında annesinin düştüğü depresyonun bile çocuğumuzu ne kadar etkileyebileceğinin ifadesinin altını çizdikten sonra... Bu işte öğretmen de çok önemli. Çocuğumuzun rahme düştükten sonraki hâlini tespit edebilecek... İlk günlerde yaptığımız toplantılarda, bizim aile eğitim seminerlerinden başlayarak, aile olmadan önceki seminerleri, belediyeler olarak yaptıklarından bahsettim, hamile hanımefendilerin, kadınların üzerinde yapabileceğimiz eğitim çalışmalarından bahsettim ve onun için söylüyorum ki çocuğumuz, öğretmenimiz ve veli üçlemi içerisinde tespitlerin doğru olduğunu düşünüyorum.

Kanun maddesine kafayı taktım. Artık basmakalıp bir eğitim sistemini biz taşıyamayacağız demektir. Yani bu işte STK'lar, vakıflar, özel okullarla ilgili, nasıl özürülü çocuklarımızla ilgili, çocuklarımızın bakımıyla ilgili, çocuklarımızın her bir kamu kuruluşunda bir yer bulabilmesi açısından kanunlar oluşturduysak, üstün zekâlı ve yeteneklilerle ilgili de bir kanun maddesi hazırlamanın zamanının geldiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İşte, biliyorsunuz, oradaki en büyük problem çocukların yeterliliği ve ölçümü. Çünkü demin söyledim, mesela Kore’de her sene çocuklar yeniden teste tabi tutuluyor. Şimdi bir kanun çıkardığınızda, çocuğa bir şey... Özürlü bir çocuk ömür boyu özürlü zaten ama öbürünün ömür boyu bir şeyi, yetenekliliği ve gelişimi olup olmayacağı konusunda teşhis ve tespit edemediği için kanun bunun karşısında şey kalır. Çünkü kanundan maksat nedir? Birisi bir görevi yapmadığında bundan dolayı bir ceza almasıdır. Bu görevi yapmadığını ya da yaptığını tanımlayan önümüzde somut bir şeye ulaşamamak, bizi kanun konusundan maalesef çok sıkıntıya sokuyor. Oradaki kanunlarda, dediğim gibi, eyalet sistemi, farklı partilere mensup il millî eğitim müdürleri; o kanun, uygulamada teklifi sağlayan kanun. Ama 13 Kısıma kadar bütün önerilerinizi, bunları ben -yazarak- istiyorum Allah nasip ederse.

Buyurun efendim.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Sayın Başkanım, herkes çok güzel şeyler söyledi, ben de aynısına katılıyorum.

Başta sizi, diğer bütün arkadaşları ben çok sevdim, çok güzel, sıcak bir ortam var. Tek üzücü yanı, Komisyon herhâlde bugün son toplantısını yapıyor.

BAŞKAN – Maalesef. Bir şey yapsak da uzatsak.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Efendim, bazı önerilerim olacak benim.

BAŞKAN – Yazılı olarak da bekliyorum mutlaka.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Hayır, yani usule ve bu Komisyonun çalışmalarının devamına dönük önerilerim olacak.

Herhâlde toplantı sırasında da görülmüştür, bu konu dünyada da çok fazla bilinen bir konu değil. Türkiye’de de de aslında çok ilgi duyulan, önemsenen ama yine bilinen bir konu değil. Buraya gelen uzmanlardan herhâlde anlamışsınızdır. Yani bir uzmanın söylediğiyle diğeri, genel konularda bir uyuşma olmakla birlikte, sonuçta hem tespitler hem de öneriler konusunda ciddi farklılıklar, boşluklar, çelişkiler olduğu da herhâlde gözümüzden kaçmadı. O sebeple söyleyebilirim ki şu an Türkiye’de hiçbir heyet, hiçbir kurul... Bu kadar süreyle değişik konudaki uzmanları dinleyerek, hele en sonunda yurt dışına giderek, ne yapıldığını yerinde görerek burada ciddi bir bilgi birikimi oluştu. Ayrıca, buradaki insanlar sonuçta parlamenter oldukları için, bunları hayata geçirme konusunda gerek iktidar gerek muhalefet partilerinin gene ayrı bir özellikleri de var. O yüzden benim gönlüm şunu arzu ediyor: Tabii ki işin resmî kısmı bitti ama bu heyet, belki başkalarını da ekleyerek, ilave ederek, çalışmalarını gözden geçirecek ve Türkiye’de bundan sonra neler yapıldığını izleyebilmek üzere bir platform arayabilir. Bu başka yerlerde olabilir ama en azından benim mensubu bulunduğum Türkiye Zekâ Vakfı zaten bu amaçla kurulan, hem Millî Eğitim Bakanlığı hem TÜBİTAK hem spordan sorumlu Devlet Bakanlığı hem Kültür Bakanlığı kurucuları arasında yer alan bir vakıf da olduğu için bunu altı ayda bir yapabiliriz, üç ayda bir yapabiliriz, o yapılacak etkinliklerin yoğunluğuna göre bu süre kısala bilir de. Ama en azından yılda bir veya iki kez Türkiye’de ne yapıldı? Bu çıkarılacak olan raporu ben çok önemsiyorum. Bence birçok kişi, kurum, araştırmacı bu raporu referans almalı. Örneğin ben bir kitap hazırlığı içerisindeyim, bu raporun bitmesini bekliyorum. Hem rapordan yararlanacağım hem de referans göstereceğim. O yüzden, Türkiye Zekâ Vakfının, sonuçta ne ürettiğimizin ve o ürettiklerimizin kabul olup olmamasına bakmaksızın fikir üretmek, konuşmak, yeni fikirler oluşturmak üzere ev sahipliği yapabileceğini hatırlatmak isterim, söylemek isterim. Bununla ilgili önerilerimi daha sonra tekrar yazılı hâlde de size ileticeğim.

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Siz davet edin, biz gelelim.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Memnuniyetle.

BAŞKAN – Yani biz varız tabii, ben şahsen varım.

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sivil bir platform oluşturulmuş diyorum.

BAŞKAN – Kesinlikle.

Bakın, dünyadaki başarılı olan ülkelerin tek yaptığı şey, sivil organizasyonlarının çok kuvvetli olması. Biz bunu Kore’de de gördük, Yeni Zelanda, Almanya. Bütün çalışmalarında artık sivil bir irade ve gönüllülük esası yatıyor. Çünkü kamunun gücünün...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Belediyelerde var mı Başkanım böyle çalışmalar?

BAŞKAN – Orada biliyorsunuz, belediye, valilik aynı şey.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Sayın Başkanım, bu heyet -demin söyledim ama tekrar edeyim- hem siyaseten şu an bir sorumluluk üstlenen insanlar hem de artık konuyu çok öğrendi yani çok insanı dinledik, konuştuk, bazı konularda tartıştık, fikir ayrılıklarımız oldu. Dolayısıyla burada bir uzmanlık oluştu. Bunun kaybolmaması gerektiğine ben inanıyorum, o yüzden vurgu yaptım.

İlk olarak da, daha önce dağıttığım, bu bizim Zekâ Vakfının 17'nci Türkiye Zekâ Oyunları Yarışması vardı. Bu yarışmaya zaman zaman çeşitli devlet kurumları ev sahipliği yaptı. Sayın Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı olarak, Köşk'te birçok töreni orada yapmış idik. Şimdi, bu seneki töreni de, ben Sayın Cemil Çiçek'le konuştum, 22 Aralık tarihinde ödül törenimizi Mediste yapacağız.

BAŞKAN – Harika, çok güzel.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Dolayısıyla sizler de not alırsanız... Eğer raporumuzla ilgili o zamana kadar gelişme ne ölçüde olur bilmiyorum ama orada raporun bir özeti sunulabilir. 22 Aralık saat 19.00'da, Medisteki o kabul salonunda olacak.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Komisyon üyelerine yine bildirilirse...

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Tabii ki bildiririz ama şimdiden de bildiriyorum ki hani seyahatlerinizi ona göre ayarlarsanız, orada birlikte olursak çok çok güzel olur. Bunu da duyurmak istedim.

Üçüncü söyleyeceğim de raporu arkadaşlarımız aslında çok güzel hazırlıyorlar yani o uzmanları da bütün arkadaşlarımızı da hem kutluyorum, teşekkür ediyorum.

Benim önerim, o raporda çok somut öneriler yapmamak biçiminde. Çünkü bu konu yeni olduğu için, herkes de... Hele rapor çıktıktan sonra çok tartışılacağını da zannediyorum. Yani biz ille (a) şöyle olsun, (b) böyle olsun demek yerine, biraz daha hani açık bırakabileceğimiz ve asıl bu işleri takip edebilecek bir mekanizmayı önermemiz daha doğru olur diye düşünüyorum. Bu bir kurul olabilir.

Gene vermek istediğim örnek, bundan yaklaşık on dört on beş sene önce İnternet'le ilgili Türkiye'de de bir hareketlilik vardı, ne yapalım ne edelim. Bunu önce devlete söylemeye çalıştık ama devlette bir kurum henüz oluşmadığı için ne olacak, İnternet Üst Kurulu diye bir kurul oluşturduk. Bu Kurul tamamen sivil toplum örgütlerinden ve gayri resmî insanlardan oluşuyor idi. Sonra ona resmî kurumlardan, bakanlıklardan insanlar geldi ve o Kurul neticesinde, Ulaştırma Bakanlığında bugün BTK dediğimiz daireler, müdürlükler oluştu. İnternet Üst Kurulu da hâlâ bir danışma kurulu olarak Ulaştırma Bakanlığının altında gözükken bir kuruldur. Dolayısıyla burada da gene adı danışma kurulu olabilir, üst kurul olabilir, yan kurul olabilir ama sadece siyasilerin değil hem siyasilerin hem bürokrasinin hem üniversitenin hem sivil toplum kuruluşlarından temsilcilerin katıldığı bir kurul bütün Türkiye'de yapılan çalışmaları hem takip eder, onlara yol göstermeye çalışır ve daha sonraki gelişmelerde de yerini alır. Söyleyeceğim öneri bu.

Daha önce söylemiştim, kurulumuzun adı üstün yetenekli diye geçiyor ama raporumuzun içerisinde üstün yetenek ve zekâyâ da vurgu yapılmasının çok yararlı olacağını bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – “Özel zekâ”, “özel yetenek” nasıl bir ifade? “Üstün” yerine kullanabileceğimiz özel yetenek ya da özel zekâ...

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – “Üstün” iyi gibi geliyor bana efendim.

BAŞKAN – Yalnız, Hocam, tabii, bunları ben kayıtlara geçsin diye özellikle şey yapıyorum ama yani siz tek başınıza o raporu yazsaydınız nasıl bir sonuç ve öneriler kısmı yazardınız diye ben 13 Kasım Salı gününe kadar sizden bekliyorum.

Buyurun.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Bir veda konuşması olmayacak ama bu Komisyon süresince çok güzel çalışmalar yapıldı. Hem üye arkadaşlarımıza hem uzman olarak farklı kurumlardan gelip burada mesai harcayan uzman arkadaşlarımıza gayretlerinden dolayı teşekkür ediyorum.

22'nci Dönemde biz sizinle de Başkanımız olarak çocuklarda artan şiddet eğilimi konulu bir çalışma yapmıştık. O çalışma da çok keyifli bir çalışmaydı ve Türkiye'de gerçekten kamuoyunda ses getiren bir rapor hazırlanmıştı. İnanıyorum ki bu üstün yetenekli çocukların sorunlarıyla ilgili hazırlanacak rapor da kamuoyuyla paylaşılacak rapor da gerçekten birçok kurumun beklediği bir rapor hâline dönüştü ve herkes bir beklenti içerisinde. İnanıyorum ki çok faydalı kapıların aralanmasına vesile olacak bir rapor olacak. O açıdan çok önemsiyorum. Hayırlı bir çalışma yapıldı diye düşünüyorum. Eğer yurt dışına gitmeseydik o, kafamızda hep bir ukde olarak kalacaktı. Yine, Türkiye Büyük Millet Meclisinde belki bir ilk olarak araştırma komisyon üyelerinin yurt dışında inceleme ve araştırma yapması da bir ilk olarak gerçekleşti. Bu anlamda, sizin gündeme getirip Cemil Bey'in de böyle bir imkânı Komisyon üyelerine vermiş olmasından dolayı hem size hem de Cemil Bey'e ben teşekkür etmek istiyorum. O boşluğu en azından kapatmış olduk. Belki fazla ülke gezemedik ama üç ülkeyi de gezip, oradaki örnekleri yerinde inceleyip, görüp raporumuza yansıtmanızın da en azından bu raporu inceleyecek bilim adamlarına hangi ülkede hangi kurumların bunlarla ilgili çalışmalar yaptığını bir zemin hazırlayacak diye

düşünüyorum. Tabii, önceki dönemlerde de belki hatırlayacaksınız, “Bu araştırma komisyonlarının önerilerinin sonuçlarını izleyen bir komisyon mu kurulsun?” diye de konuşmuşuk.

BAŞKAN – Benim, Genel Kuruldaki en ağır eleştirilerimden birisiydi.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Bu tür komisyonlar kuruluyor, bu tür komisyonlar çalışmalarını yapıyorlar, bir emek sarf ediyorlar ama “Bunların sonuçlarıyla ilgili kim ne yapıyor, hangi sonuçları alıyor? Bunları izleyecek bir yöntem de olmalı” diye düşünmüştük. Hatta, “Bir komisyon kurulmalı.” diye önermiştik o zaman. Belki komisyon kurmadan bizler, her birimiz kurumlar nezdinde bunların takibini birebir yapabilme yeteneğine sahibiz. Bunu yaparsak en azından sonuçların daha hızlı şekilde alınmasını sağlamış oluruz diye düşünüyorum. Tabii, Emrehan Bey’in önerisi yani “Şöyle yapalım, böyle yapılınsı şeklinde müşahhas öneriler yapmak yerine bir rapor olarak şey yapalım.” görüşüne çok fazla katılamıyorum çünkü herkes müşahhas öneriler bekliyor, neler yapılacağı yönünde işin hızlı yürümesi için.

BAŞKAN – Hayır, hayır, şöyle: Somut olarak verelim ama tek yön vermeyelim. Bir sürü yönlerin olabileceğini söyleyelim.

MUSTAFA ATAŞ (İstanbul) – Anladım. Ben öyle anladığım için... Düzeltelim o zaman ama mutlaka müşahhas önerilerin, kurumların neler yapacağı yönünde hızlı adımlar atılması için bunların çok belirgin olmasında fayda var diye düşünüyorum.

Hayırlı bir çalışma yapıldığı düşüncesini tekrarlayarak ben, başta Sayın Başkanımıza ve tüm üyelere, emeği geçen uzman arkadaşlarımıza bir kez daha huzurlarınızda teşekkür ediyorum, yeni komisyonlarda inşallah bu heyetin buluşmasını dileyerek hepimize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Devamlılığı çok önemsiyorum. İşin esprisi bir yana gerçekten Genel Kurulda ben bu araştırma komisyonu sonuçlarının takip edilmemesiyle ilgili çok ağır bir eleştirili konuşma yapmışım. Çünkü, çok büyük bir emek, bir sürü insanlar ve bilgi birikimi, bir irade koyuyorsunuz, Meclisin iradesini koyuyorsunuz ve sonra birileri görmemezlikten geliyor. İki araştırma komisyonunda, bugün neredeyse uygulamaya geçen şeylerinin yüzde 80’inin altında benim yönettiğim araştırma komisyonunun imzası vardı ama bu komisyon üyesi arkadaşların gayretleri ve komisyonların tavrı, tarzıyla alakalı bir şeydi ama koca koca çalışmalar yok olup gidiyor.

Bunu ben Başbakanla paylaştım, dedim ki: “Efendim, onca çalışmalar, emekler boşa gidiyor.” O da bana şunu söyledi: “Bu çalışmalardan sonra komisyon raporunu gerekirse Bakanlar Kuruluna sunun ya da gelin bana sunun.” dedi. Bu, şimdi çok hoş bir şey, çok olağanüstü bir şey. Yani, bir iradeye, en üst iradeye sunmak. İnşallah bir tamamlayalım çünkü bu rapor kısmı beni gerçekten ürkütüyor. Yani, beklenti çok yüksek ama buradan akademik bir rapor çıkmayacak. Bir sürü yol işareti olan... Yani Elâzığ, şartları, öğretmenleri, yeri, mekânı, parası neye müsaitse ona göre ama bir yerden başlasın nihayetinde. Üniversiteyle bir iş birliğiyle başlasın. İstanbul daha farklı imkânlara sahip, o başka bir şeye başlasın ama bir yerden başlasın. Evet, düğme doğru yerden iliklenmeli ama Üstadım, mükemmeliyetçilik de bizi yürüyemez hâle getiriyor bu sefer. Onun için önce bir gönüllü öğretmenler şeyiyle başlayalım ki... Şu anda kaç ilde başladınız Necati Bey?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI GRUP BAŞKANI NECATİ BİLGİÇ – Beş il.

BAŞKAN – Beş ilde seferberlik başlattık. Ne demek seferberlik? Ben bildiğim, tanıdığım insanların yoğun olduğu... İşte bunlardan birisi Elâzığ. İstanbul’dan sevdiğimiz, tanıdığımız daha doğrusu, bir arkadaşımız gitti, ben çalışmaların iyi olacağını düşünüyorum. Soruyorum Mustafa Bey’e, diyorum ki: Siz de iş adamlarıyla birlikte iyi sponsor olur musunuz Elâzığ’daki üstün yetenekli, üstün zekalı çocukların eğitimine? “Evet oluruz.” Hemen orada bir şey oluşum... Ha ne ister? Bürokrat, memur çok rahat hareket edemediği için buraya da diyoruz ki: “Tepelerine vurmayın, size ne sorarlarsa anında dönün cevap verin ve yollarını açın arkadaşların.” İstanbul’da ben özellikle takip ediyorum bu üçayağı; İş adamları ayağını, yerel yönetimler ayağını ve millî eğitim ayağını. Onun için de İstanbul’u bağımsız bırakın, rahat bırakın. İl Müdürüne de dedik ki: “Üniversiteden, sivil toplumdan, ticaret odasından, öğretmenlerden bir grup oluştur ve hemen startını başlat bir yerden.” Ha, bunları niçin söylüyorum? Bu Komisyonun ürünleri, bu cesaret almamız, hareket etmemiz, duyarlılığın artması ama devamı konusunu çok önemsiyorum. Hatta, yani sadece üstün yeteneklilerle ilgili yapar mıyız bilmiyorum ama daha önce bir Çocuk Hakları İzleme Komitemiz vardı, seçimden sonra dağıldı. Onu tekrar hayata geçirmek ve özellikle aynı şey içinde Meclisin bütün partilerinin katılımının olduğu mutlaka çocuk hakları ve eğitimi izlemekle ilgili bir oluşumu devam ettirmemiz lazım.

Buyurun Hocam.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, çalışmalarımız süresince gösterdiğiniz olağanüstü, harikulade liderlik için teşekkür ediyorum, şükranlarımı sunuyorum. Üye arkadaşlarıma da olumlu katkıları için teşekkür ediyorum, yardımcı personelime şükranlarımı sunuyorum.

Almanya için milletvekili arkadaşlarımızın söylediği tüm hususlara katılıyorum. Kendilerine özgü bir sistem kurmuşlar. Yaklaşık on beş-yirmi senedir herhâlde bu işi bilimsel olarak yürütüyorlar çünkü bir eyalette henüz üniversiteden mezun veremediklerini bize söylediler, çok yeni bir sistemleri var.

Çok tatlı bir danışmanımız vardı yanımızda. Bizi sağ salım geri getirdiği için Korkut kardeşimize de teşekkür ediyorum. Umarım Twitter’ dan size, Uzak Doğu’ ya gerekli durumsal farkındalığı sağlamışızdır diye düşünüyorum.

Ulaştığımız sonuçların öncelikle üstün yetenekli çocuklarımıza, Türk eğitim sistemine ve milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, hepimize selam ve saygılarımı sunuyorum, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ olun Hocam, çok teşekkür ederim.

Konuşmayan kaldı mı?

Buyurun.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Ben de sözlerime başlarken tabii, Komisyonun cesaret verdiğini söylediniz, esas cesareti bize sizler verdiniz. Hakikaten çok arzu ettiğiniz bir konuda başarılı olmak, muvaffak olmak çok önemli. Bizi de siz ittiniz Sayın Başkanım. Bu açıdan, ben sizlere teşekkür ederek başlamak istiyorum. Çok olumlu, verimli ve hayırlı bir komisyon çalışması olduğun ben gördüm. Bizim için gerçi ilk çalışma bu, biz Medisin çıraklarıyız daha. Kendi adıma söylüyorum, öyle olan arkadaşlarımız da var ama siz ustalarımızın yanında gerçekten çok şeyler öğrendik, faydalandık ve şunu da söyleyeyim, zaman zaman biz azıcık böyle bıktık, kaytardık ama Sayın Başkanım hiç nöbet mahallini de terk etmedi. Sabırla yani bu işi gerçekten bize örnek olacak şekilde de yürüttü ve en sonunda tabii, Mustafa Bey’ in de dediği gibi diğer komisyonlarda olmayan bir şeyi de gerçekleştirdi, yurt dışı çalışmasını. Bu bize moral verdi, bilgi dağarcığımızı genişletti.

BAŞKAN – Korkunç bir özgüven verdi.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Özgüven verdi, meraklarımızı giderdi ve ben bu yurt dışında şunu gördüm, özetle: Kendimizin farkında daha çok olmalıyız diye düşünüyorum yani ülke olarak bunu söylüyorum. Biz zaman zaman -başkanım da bunu yaptı- kurumlardan gelen arkadaşlarımızda olsun, kendi çalışmalarımızda olsun bizler de “Bu konuda sanki çok geriyiz veya neresindeyiz, ciddi bir kargaşa var.” gibi gördük ama gittiğimiz üç ülkenin de ortak noktası, “Hiç de geri değiliz.” hatta belki de ilerdeyiz. Tarih olarak, başlangıç olarak...

BAŞKAN – Kâğıt üzerinde ama.

TEMEL COŞKUN (Yalova) – Evet, kâğıt üzerinde, o anlamda diyorum. Ama ne yapmışlar? İşte, her birisinin Güney Kore’nin, Almanya da öyle, on yıllık bir mazisi var. 2000’li yıllarda başlamışlar ve daha derli toplu bir hâle getirmişler, sistemi oturtturmuşlar, kanun çıkarmışlar, metotlarını biraz daha geliştirmişler ama inşallah biz bu gayretle tabiri caizse, ben Başkanına öyle söyledim, uyuyan devi veya atıl bir alanı aktif hâle getirdik. Bunun başlangıcı yapanlar tabii, Emrahan Bey gibi değerli siyasilerimizin, büyüklerimizin sivil toplum kuruluşlarının çok büyük katkısı var Türkiye gündemine gelmesinde ama bu Komisyon da sanki biraz daha fitilini bunun çekti, biraz daha hem medyada, kamuoyunda ve halkımızın arasında konuşulmasına sebep oldu. Dolayısıyla, çok önemli ve başarılı bir çalışma yapıldı. İnşallah bundan sonraki süreçte hazırlayacağımız raporun neticesi de tabii ve alacağımız sonuçta çok önemli. Hepimiz bunu da merakla bekliyoruz.

Ben, emeği geçen herkese, değerli milletvekillerimize ve Komisyonumuza katkı veren değerli uzman arkadaşlarımıza teşekkür etmek istiyorum. Bu çalışmaların Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda da bütün siyasi partilerimizle her alanda da devam etmesini de arzu ettiğimi ifade etmek istiyorum. Hayırlı uğurlu olsun inşallah.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, ağızlarınıza sağlık. Pek bir şımarım, yüzüm kızardı vallahi.

Efendim, Allah razı olsun. Korkut Bey yasama uzmanımızdı, Mustafa Biçer Bey kim?

YASAMA UZMANI KORKUT TÜRKİYARAR – Bizim basın danışmanı olan uzmanımız.

BAŞKAN – Yok mu burada şimdi?

YASAMA UZMANI KORKUT TÜRKİYARAR – Maalesef, ona yeni bir görev daha verdiler.

BAŞKAN – Anladım. Tuncay arkadaşımız...

Eyüp diye birini de görmedim ben.

YASAMA UZMANI KORKUT TÜRKYARAR – Eyüp Bey Araştırma Merkez Başkanlığından, ilk üç hafta geldi daha sonra...

BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar, bizden sonraki araştırma komisyonları olduğu zaman göreceksiniz, bazı personeli kakalarlar komisyona. Çalışır görünür, çalışmaz. Ben yemedim ama yemişim, ben bile yemişim, yedirtmişler bunları çünkü bunların isimlerini daha önce yazmamışlardı bu listeye. Yani ne Mustafa Biçer'in adını görmüştüm daha önce bu listede ne Eyüp'ün ismini görmüştüm, görmemişim. Kayıtlara özellikle geçsin diye söylüyorum. Görmediğim için de eksikliklerini fark etmedim. Şimdi son toplantı diye yazmışlar eğer bunun dışında da eksik varsa bilemiyorum. Yardımcı Doçent Doktor Mücahit Coşkun Bey vardı, bize Karabük Üniversitesinden gelmişti, raporumuzu yazmada da yardımcı olacaktı ama maalesef, arkadaşta izin konusunda bir sıkıntı çıkarmışlar okul içinde. Onun için aksadı, aksayınca raporun yazılımı da maalesef onlar tarafından değil, oturdu diğer arkadaşlarımız onları geçen hafta tekrar çalışmak zorunda kaldılar.

Özlem Hanım bir bilim sanat merkezinde öğretmenlik yapıyor, psikolog arkadaşımız. Katılımı ve devamlılığı konusunda kendisini hem tebrik ediyorum hem de teşekkür ediyorum.

Mürüvvet Hanım da aynı şekilde, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığından. Mürüvvet, demin, arkadaşlardan birisinin önerisinin içinde vardı, bu annelerin eğitimi sırasında... Onu şeye hemen ekleyebilirsiniz yani hemen önerilerinizi aynen... Şeyde de hemen çalıştırabilirsiniz yani bir hafta sonra baktığımda sizin o eğitim programlarının içinde "Çocuklarınızın yeteneklerini nasıl takip ediyorsunuz?" diye bir bölüm görmemizi engelleyen hiçbir şey yok, bir hafta sonra bakacağım, geleceğim Bakanlığa.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI MÜRÜVVET BAYRAKTAR – Toplum merkezlerimizde aile eğitimlerimiz sürüyor bizim.

BAŞKAN – Hah, işte onların içine.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI UZMANI MÜRÜVVET BAYRAKTAR – Temmuzun 12'sinde başlayacak İstanbul'da eğitimciler...

BAŞKAN – Evet, onların içine konu olarak, "Çocuklarınızın yeteneklerini nasıl izlersiniz?" diye bir video şeyi vardı, bunu çok önemsiyorum, bunu hemen bu hafta çalışalım o video kısmını.

Mürüvvet Hanım da başından beri sağ olsun son derece sürekli ve devamı sağladı, raporu yazarken de katkıda bulundu. Şu anda aramızda bulunmayan Kalkınma Bakanlığındaki arkadaşımız Alper Bey vardı, son hafta bu raporun yazılmasında arkadaşlara ekip başkanlığı yaptı, kendisine de çok teşekkür ediyorum.

Aynur Hanım, Savcı Hanım, biz hep sana "Hâkime Hanım" dedik, kötü bir şey demiş miyiz?

SAVCI AYNUR ORAL – Estağfurullah.

BAŞKAN - Size de çok çok teşekkür ediyoruz. Yine son bir hafta ekip çalışmasının içinde bulunan arkadaşlardı. Biz sizleri bundan sonraki çalışmalarda da yanımızdan ayırmayacağız çünkü bu arkadaşlar bir fakülte bitirseler anca bu kadar bilgiye sahip olabilirlerdi. Çünkü bu konuda bir hukukçu olduğunda Hanımefendi Adalet Bakanlığında, o arkadaşımız Çalışma Bakanlığında, yani öyle uzmanlaştılar ki "böo geldi" onlara artık şeyden.

Necati Bey Grup Başkanı olarak geçmiş, neyin grup başkanıydın Necati Bey?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI GRUP BAŞKANI NECATİ BİLGİÇ – Özel yeteneklerin geliştirilmesi.

BAŞKAN – Şimdi, Rehberlik araştırma merkezlerinin Necati Bey'e bağlı olması.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI GRUP BAŞKANI NECATİ BİLGİÇ – Hayır, rehberlik araştırma merkezleri bize bağlı değil.

BAŞKAN – Ama ben demin sordum sana ayakta, bana bağlı dedin.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI GRUP BAŞKANI NECATİ BİLGİÇ – Genel Müdürlüğe bağlı.

BAŞKAN – Biz dediğin genel müdürlük müydü?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI GRUP BAŞKANI NECATİ BİLGİÇ – Evet.

BAŞKAN – Peki, tamam, size bağlı değil.

Şimdi Necati Beylerin birimi son derece fonksiyonel görünen ama maalesef, bence, işte, Orta Öğretim Genel Müdürlüğü ya da Teknolojiler... Ayrı ayrı olduğu için kolları bir yana giderken, bir sağa sola giderken sağa sola takıldığı için çok rahat hareket edemeyen, çok icracı olamayan birim gibi gözüküyor ama bu hafta bir atılıma geçtiler, ben bile şaşırımdım. Tabii, şu anda 2 kişi çalışıyorlar, çok yeterli değil ama biz onlara sivil toplum olarak destek vereceğiz. Bu haftaki atılım hızlarıyla eğer devam ederlerse

önümüzdeki günler de yani 22 Aralık'a kadar çok mesafe katedeceğiz gibi geliyor. Çünkü bir şehir ismi verdiler, söylemeye mi. Mesela orada hemen özel yetenekli bir sınıf açmışlar. Bir duyarlılık hasıl olmuş sokakta, okul müdürleri harekete geçmiş, kendileri bir şey yapmaya başlamış.

TÜBİTAK'tan Hanife Gülin Koçak Hanım vardı, o yok ama gelmiyor herhâlde değil mi İlksen? Onu da çıkarın o arkadaşımız da gelmedi zaten yani geçmeyin listeye.

MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Sayın Başkanım, çok özür dilerim. Bizim şöyle fotoğraflı şeylerimiz var ya görevli arkadaşlarımızın da fotoğrafları olursa hatırlamak açısından çok güzel olur.

BAŞKAN – Çok iyi olur.

İlksen Hanım'ın küçük bir bebeği var. Yani burada hem onu emzirmeye gitti geldi ama hiç çalışmadan fedakârlık yapmadı. Ben, kendisine çok çok teşekkür ediyorum ve TÜBİTAK'ın içinde üstün yetenekli çocuklarla ilgili çalışmaların sahibi ve patronu olacağına inanıyorum. Çünkü, bu devamlılığı ve emziren bir anne olarak o şeyi bana bunu verdi, bu güveni verdi.

Kültür Bakanlığından Hande Hanım diye bir hanım vardı, görevi değiştiği için katılamadı.

Serap Hanım var, Talim Terbiyenin aramızdaki temsilcisi. Kendisine de düzenli ve devamlı olan çalışmasından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Sağlık Bakanlığını da silin, gelmedi bu arkadaşlar, yani bir-iki geldiler, çünkü bu arkadaşlarımızın hepsinin raporda isimleri olacak. Ben, bu Eyüp Bey'in de ismini istemiyorum şeyde.

YASAMA UZMANI KORKUT TÜRKYARAR – O zaten yok efendim.

BAŞKAN – Yani olmayan, gelmeyen, devamlılığı olmayan arkadaşların Raporda isimleri görülsün istemiyorum.

Adile Hanım'ı dinledik biliyorsunuz, Gülşah Hanım daha doğrusu. Bundan sonraki süreçte sivil çalışmalarımızda gönüllü olarak yer almak istediğini söyledi, herkese duyurulur. Hem uygulama içinde birisi olarak hem de bu konuda çok heyecanlı gerçekten. Yani bugüne kadar gördüğüm akademisyenlere fark atacak kadar heyecanı var, zekâsı var bir de üstüne üstük işin kötüsü! Onun için, bundan sonraki çalışmalarımızda da arkadaşlarla birlikte iyi bir ekip oluşturacağımızı... Çünkü, diğer arkadaşlarımız da, yani şu dört arkadaşımız da bundan sonraki sivil organizasyonlarımızda aktif rol alacaklarını söylediler. Kendilerine çok çok teşekkür ediyorum, haklarını bize helal etsinler. Bu arada, her bir komisyonu kayda geçerek bizi dinleyen arkadaşlarımıza çok çok teşekkür ediyoruz. Öbür arkadaşlara da selamlarımızı söyle, haklarınızı helal...

YASAMA UZMANI KORKUT TÜRKYARAR – Stenograflarımız var.

BAŞKAN – Stenograf arkadaşlarımız var, bizim "didi didi, vıdı vıdı" larımızı oralara geçmeye çalışın.

Gerçekten tarihe imza attınız. Her çalışma bir şey ama bu somut ve soyut olan... Genellikle komisyonlar somutlar üzerine kurulan komisyonlardır yani ölçülebilen şeyler üzerine. Bu, ölçülemeyen bir şeyi çalışan komisyonu. Soyut bir şeyi çalıştık, farklı bir şeyi çalıştık. Hepinizi tebrik ediyorum. Bir kere Meclise böyle bir komisyonu kurmaya karar verdirmek çok zordu, zoru başardınız. Çünkü, ölçülebilen şeyleri bilsinler istiyorlardı. İki, çok iyi çalıştınız, hele yurt dışı gezileriyle çok iyi sonuçlar getirdiniz, çok iyi oldu. Tarih yazdınız, çok teşekkür ediyorum, haklarınızı bana helal edin. Bir sürçülisan yaptıksa, bir kusur yaptıksa kusurlarımızı affedin. Başka bir programda tekrar buluşmak üzere inşallah.

Ha, şunu istiyorum, aman ha, herkesten istiyorum, çok rica ediyorum: Dilek ve temennilerimizi mutlaka ayın 13'üne kadar bence net, somut yani ne görmek istiyorsak, nasıl bir sonuç görmek istiyorsak onları yazılı olarak verelim. Arkadaşlarımız detay kısımları çalıştılar, tutanak özetlerini çalıştılar ve sizlere teslim ettiler. Taslağın da taslağı olan bir rapor önermeleridir başlangıç içinde. Sonuç kısımları da sadece bilgi olsun diye yapıldı, sonuç kısımlarını sizlerden geldikten sonra alacaklar. Ben de sizin gibi ilk defa yeni okuyacağım bunları.

Herkese çok çok teşekkür ediyorum efendim, sağ olun.

Kapanma Saati:16.52